DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM. 1929 JANUÁR 11. PÉNTEK.

12 FILLÉR

50,000 pengő

nem olyan kis összeg, hogy föl ne figyelnénk rá a mai nyomasztó gazdasági helyzetben, amikor a nemes szivü lord Rothermere ide nyujtotta, hogy Magyarországon egy olyan szociális intézményt segitsen előre a létesülés utján, a melynek régen állani kellett volna.

Ezzel a nagy adományával is a Lord erőteljesen juttatta kifejezésre hazánk iránti szimpátiáját, s remélem e cselekedetét nem fogja senki beleavatkozásnak minősiteni belügyeinkbe. Pedig beleavatkozott nemes szivének azzal az érzésével, amit szeretetnek mondunk édes magyar nyelvünkön.

Akik ismerik a magyar reformatus lelkészek sorsát a hit és haza szolgalatában, akik látják őket lobogó fáklyaként elemésztődni, el fogyni; lehetetlen, hogy elismerésüket megvonják tőlük. Akik ismerik, hogy ezekben a nagyon szép és mégis terhes munkában földi vagyont nem gyüjthetnek, azok tudni fogják, hogy ha kidőlnek, milyen szegénységben maradnak hatra a jobb sorsra érdemes árvák és özvegyek.

E helyen nem akarom leirni a megpróbáltatásban élők szenvedését, bizonyára sokan vannak, akik ismerik őket, s az ő nyomoruságok kéjségbe nem vonható. Ezek a szegények, akik nem mernek zörgetni hivatalok ajtaján, csak titkon sirják el fájdalmukat. — A szeretet most rájuk talált s emelkedik a hajlék, hogy legyen otthonuk azoknak, akik erre nagyon érdemesek.

Ötvenezer pengő s emellett egy igazságért dobogó sziv azt jelenti számunkra, hogy nem vagyunk már a külföld előtt olyanok, akik ne volnának méltók a segitésre. — Ehez azonban az szükséges, hogy ne legyünk hálátlanok. A Lordnak nem ez az első adománya, illő azért nevét épugy tisztelettel emlegetnünk, mint a lelkesedés első pillanataiban. Hazánk melegszivü barátja az önzetlenségnek oly sok tanujelét adta, melyet hirdetni egyenesen kötelességünk.

A Biblia tanitása szerint a szeretet oda ül a sir szélére is, milyen jó, hogy szenvedő hazánkra s annak intézményeire gondja van annak a férfiunak, aki, amikor megismert bennünket, ügyünket a világ fóruma elé vitte és szeretetének pedig adományaival adja tanujelét. Sok ilyen férfiu kellene.

Akiknek most hajlékot emel a könyörülő szeretet és a jókedvü adakozás, azok buzgó imádságban kérnek áldást a Lordra is. — Az ő hálájukhoz hozzá kell fűzni az egész ország háláját, annak a szent ügynek a hordozásáért, hogy a hajléktalanok, bujdosók és sirók milliói az ezeréves haza határai között találjanak nyugalmat és biztos megélhetést.

Siposs Imre.

Belgrádban a parlament épületét átadták a katonaságnak

Halálbüntetés vagy 20 évi börtön jár az ellenzékieskedésért.

A munkás szindikátusokat feloszlatták, vagyonukat elkobozták. — Politikusoknak tilos a protekció.

Belgrád, január 10. Az uj kormányrendszert surlódások nélkül vezették be az egész országba, minthogy a kormányváltozást kedvezően fogadták. *Tekintettel arra, hogy az összes politikai pártokat feloszlatták, az eddigi pártvezérek és parlamenti férfiak mindeddig tartózkodtak az uj politikai helyzettel szemben bárminő nyilvános állásfoglalástól.* Csak Macsek dr, a horvát parasztpárt vezére adott örömének kifejezést a vidovdani alkotmány felfüggesztése felett. A király kabinetirodájába nagyszámban érkeznek üdvözlőtáviratok a különböző egyesületektől, főleg gazdasági szervezetektől, továbbá egyes polgároktól, köztük volt miniszterektől.

A Zsivkovics tábornok által eddig kibocsátott uj törvényeket, illetőleg az állam, a közbiztonság és a rend védelmére, a községi igazgatásra, gyülekezési jogra, a sajtóra és az igazságszolgáltatásra vonatkozó törvények megszigoritását olyan preventiv intézkedseknek tenkintik, *amelyekkel a legcsekélyebb ellentmondást is lehetetlenné akarják tenni és el akarnak háritani minden akadályt a kormányprogramm megvalósitásának utjából. Mint legfőbb birói fórumot a semmitőszéknél államvédelmi birságot állitottak fel, amelynek hatáskörébe tartozik az uj rezsim ellen irányuló bárminő akció, vagy megnyilatkozás üldözése. — Ezekért az akciókért halálbüntetés vagy pedig huszévig terjedő börtön jár. E birőság itéletei ellen nincs semmiféle felebbezési lehetőség.* A kormány szándéka az, hogy későbbi időpontban a rezsim törvénykezési normalizálását olyan módon hajtsa végre, hogy a kivételes törvényeket fokozatosan rendes, a modern jogelveknek megfelelő törvényekkel helyettesitse. — Ilyen módon kivánja az alkotmány, valamint a parlamentárizmus ujból való bevezetésének előfeltételeit megteremteni. Az eddig fennállott radikális és demokrata párt orgánuma, a Samouprava és az Odjek, beszüntette megjelenését.

Belgrád, január 10. A Vreme jelentése szerint Zsivkovics tábornok kormánya deklarációban fogja programmját közzétenni.

NINCS ELLENZÉKI HANG

Belgrád, jan. 10. A lapok ma a pravoszláv ünnepek lezárultával ismét megjelentek. A ma reggel megjelent lapok, a Politika és a Vreme, ugyanugy, mint a tegnap délután it megtjelent ujságok és a vidéki lapok azt mutatják, hogy *ugyszólván csak kormánysajtó van már.* A legtöbb, amit valamely lap saját véleményének nyilvánitása tekintetében megenged magának, az, hogy *semmit sem mond.* A Politika és a Vreme hasábokon át közölnek jelentéseket arról a lelkesedésről, amelyet az uj rendszer az egész országban állitólag keltett és megelégedéssel közlik a rezsimváltozásról szóló külföldi kedvező nyilatkozatokat. A „Vreme" megállapitja azt is, hogy a változás kedvező hatással volt a délszláv tőzsdei értékekre.

A diktátor nem is fogadta a képviselőket, kiknek nem szabad többé közbenjárni.

Belgrád, jan. 10. Belgrádból jelentik, hogy a horvát parasztpárt és a független demokraták vezetői uj közös paraszt demokratapárt alakulásáról tárgyalnak. Masok volt képviselő jelent meg a miniszterelnökségen, de Zsifkovics miniszterelnök egyiküket sem fogadta. A miniszterelnök rendelettel eltiltotta, hogy politikusok magánhatóságoknál egyesek magánügyeibe közbenjárjanak. — A szkuptsina épületét visszaadják eredeti tulajdonosának, a katonai kincstárnak. — A 12 ezer dinárra emelkedő jövő évi állami költségvetést jelentékenyen csökkenteni fogják.

Feloszlatták a munkás szindikátusokat, vagyonukat lefoglalták.

Belgrád, jan. 10. Belgrád város hatósága lefoglalta a szindikátusok központi bizottságának vagyonát. A szindikátus szövetségnek és a független munkás szindikátushoz tartozó szakszervezetek összes irodáit, raktárait, valamint ezeknek felszerelését; a szindikátusokat az uj államvédelmi törvény alapján feloszlottnak nyilvánitották.

Mit ir a diktátor lapja.

Belgrád, jan. 10. A „Politika", a vezető belgrádi lap, Gyorgyevics egyetemi tanár vezéreikkét közli, amely megállapitja, hogy az eddigi parlamenti rezsim alatt a legrosszabb természetü opportunizmus uralkodott. Minden szaktudás és foglalkozás nélküli professzionális politikusok számtalan csoportja alakult azzal a céllal, hogy jövedelmező állásokat szerezzenek az államtól és ilyen módon való sóváros verseny állott elő az állam kifosztására.

A legtehetségtelenebb és leglelkiismeretlenebb emberek vonultak a legelső sorokba, aminek következtében az államnak nemcsak parlamenti, hanem gazdasági válságba is kellett kerülnie. Az éhség és a szegénység az országban elégedetlenséget támasztott. — Egyes területeken a külföldiek lettek hatalmi tényezőkké, ugy hogy a lakosság a felszabadulás után érezte csak magát igazán leigázottnak.

Az állami közigazgatás durva hibái következtében támadt a horvát kérdés is, amely azonban abban a pillanatban eltünik, amikor ezeket a hibákat ismét jóvá teszik. A lelkiismeretlen „hivatásos" politikusok végül magának az államnak és a népnek egységét is kérdésessé tették. Mindezek után Sándor király manifesztuma nemcsak mint az igy teremtett helyzet logikus következménye jött, hanem mint az ország megmentése, még pedig békés és a legrövidebb uton.

CÁFOLJÁK A KÉPVISELŐK MENEKÜLÉSÉRŐL SZÓLÓ HIREKET

Belgrád, jan. 10. Mint az Avala jelenti, a külföldi sajtóba bécsi forrásból megjelent ama hirek, amelyek szerint több jugoszláv képviselő menekülésszerüen elhagyta az országot és repülőgépen Magyarországra ment, fantasztikus és teljesen alaptalan koholmány.

A kormányzónak átadták a lengyel kitüntetési

Budapest, jan. 10. Csütörtökön délben ünnepélyes kihallgatáson jelent meg a kormányzónál a lengyel köztársaság elnökének **Moscicky Mihály**, a kabinetiroda helyettes főnöke, **Matusevsky Ignác** budapesti rendkivüli követ és meghatalmazott miniszterrel egyetemben és átnyujtották a kormányzónak a lengyel köztársaság elnöke megbizásából a Fehér sas rendjelvényeit. — Az ünnepélyes aktusnál közreműködtek **dr Walkó Lajos** külügyminiszter és **dr Vértessy Sándor** a kabinetiroda főnöke. — Délután egy óra 30 perekor a kormányzó és felesége villásreggelit adtak, amelyre hivatalosak voltak a fentieken kivül Lasarsky követségi tanácsos, Ciechanowicky követségi titkár és Scholz folyamőr kapitány, a kormányzó szolgálattevő szárnysegéde.

Dr Kölcsey Sándor bucsuja az Ügyvéd Szövetségtől

Ismeretes, hogy a debreceni ügyvédség pár héttel ezelőtt egyhangu lelkesedéssel választotta meg dr Kölcsey Sándort az Ügyvédi Kamara elnökévé. Ennek folytán Kölcsey Sándor lemondani kényszerült az Országos Ügyvéd Szövetség debreceni csoportjának elnökségéről. A debreceni ügyvédi kar, amely a legnagyobb elismeréssel adózott mindenkor Kölcsey Sándornak e tisztében kifejtett eredményes tevékenységéért, szerdán este búcsúbankettet rendezett a lelkeszönő szövetségi elnök tiszteletére. Az Arany Bika külön termében gyült össze az illusztris társaság, amelynek körében ott láttuk a debreceni ügyvédséget teljes számmal. A kitünő vacsorán felköszön tő nem hangzott el. A társaság a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt.

Hétfőn lesz a rendkivüli városi közgyülés

Megírta már a „Debreczen", hogy Debrecen város törvényhatósági bizottsága január hó első felében rendkivüli közgyülést tart, melyena 15-éig feltétlenül elintézendő ügyeket tárgyalják le.A hét elején a tanács abban állapodott meg, hogy a rendkivüli közgyülést január hó 15-én, kedden hívják össze.

Időközben azonban megváltozott a helyzet. A kérdéses napon ugyanis dr **Hadházy Zsimond** főispán el van foglalva s igy a közgyülésen nem elnököl hetne, viszont a dátumot már nem lehet kitolni. Éppen ezért a tanács a csütörtöki üléséből előterjesztést tett a főispánnak, hogy a rendkivüli közgyülést január hó 14-re hívja össze. Ezt megelőzőleg hétfőn reggel 9 órakor teljes tanácsülés lesz, mely után a rendkivüli közgyülés 10 órakor kezdődik meg.

A közgyülés elé kerül a nemibeteg gondozó ügye is.

A múlt héten a polgármesteri hivatalban nagyfontosságu értekezlet volt a nemibeteggondozó intézet létesitése ügyében. Az értekezleten, melyen dr Vásáry István polgármester elnökölt, résztvett a kultuszminiszterium, a tudományegyetem és a társadalombiztositó intézet kiküldöttje is.

Az értekezlet egyhangúlag állást foglalt a venereás betegeket gondozó intézet felállitása mellett s ilyen értelemben tett javaslatot a városi tanácsnak.

Ez a nagyfontosságu ügy a csütörtöki ülésen került a tanács elé, amely elvi hozzájárulás végett a törvényhatósági bizottsági közgyülés elé terjeszti az egész dolgot. Előzőleg a jog- és pénzügyi bizottság fog foglalkozni ezzel az ügygyel, mely közérdekü voltánál fogva mielőbbi elintézést kiván.

A közgyülés fogja kimondani a nemibeteggondozó intézet felállitását s egyben bizottságot küld ki a szervezeti szabályzat kidolgozására.

Ez az ügy már a hétfői rendkivüli közgyülésen a törvényhatósági bizottság elé kerül s igy a város vezetőségének módjában lesz, hogy ezt a nagyfontosságu intézményt pár hónap alatt megnyissa.

Az orosz kommunisták hamisitott bibliát terjesztenek

Páris, jan. 10. A Journal Débats jelenti Sanghaiból, hogy ott a kinai lakosság körében oroszországi ügynökök kommunista propaganda célra hamisitott bibliát terjesztenek. A bibliában a próféták és apostolok szájába kommunista lázitó beszédeket adnak. — Több kommunista ügynököt letartóztattak.

Több kisebb javaslat után a közigazgatási reformot tárgyalja a Ház

Budapest, január 10. A minisztertanács tegnap többek között a Ház munkarendjével is foglalkozott, tekintettel arra, hogy a házszabályok értelmében az uj ülésszak esetén a bizottságoknak ujból le kell tárgyalniok mindazokat a javaslatokat, amelyeket annak idején benyujtásuk után a bizottságok már letárgyaltak. A január 15-én összeülő parlament első ülésén csakis olyan kisebb javaslatok kerülhetnek napirendre, amelyeket a bizottságok már letárgyaltak és most nem okoznak különleges munkát az ismételt bizottsági tárgyalás során. Ilyen javaslat bőségesen áll rendelkezésre ugy az igazságügyi, mint a kultusz és népjóléti tárca köréből. Mindaddig tehát, mig a Ház közigazgatási bizottsága *a közigazgatási reformot letárgyalja elég munka áll a Háznak rendelkezésére.*

Beavatott helyről ugy értesültünk, hogy a közigazgatási reform letárgyalása után minden valószinüség szerint a sajtónovella, utána pedig az 1929—30. évi állami költségvetés kerül napirendre.

Két tót vezér találkozása a fogházban

Hlinka meglátogatta Tukát.

Prága, január 10. Hlinka tegnap meglátogatta Tukát a törvényszék fogházában. A találkozásról a „Slovák" elmondja, hogy az igen megindító volt. Hlinka biztositotta Tukát, hogy ma is kitart mellette, mint ahogy kezdettől fogva mellette állt. A tótoknak már az a sorsuk, hogy tűrjenek. Kérte Tukát, hogy viselje el türelmesen a megpróbáltatást, mert az úgy is nemsokára végetér. Ha a tót nép tudta volna hogy Tukával így fognak elbánni, soha sem egyezett volna bele kiadatásába.

Tuka úgy válaszolt Hlinkának, hogy büszke arra, hogy Hlinka nyomdokaiban járhat, hogy a tót nemzettel szemben nem érzi magát bűnösnek, ha bibát követett el, ezt csak azzal tette, hogy szivesen fogadott el és hallgatott meg mindenkit, aki panaszával hozzáfordult.

Erőteljes hang Németországban a békerevizió mellett

Berlin, január 10. MTI: Mussolininek a békeszerződésekkel kapcsolatban legutóbb tett nyilatkozatáról a Tag a következőképen ir:

Mussilini ismételten kifejezésre juttatta azt a véleményét, hogy az 1919-ik évi diktátusokkal teremtett helyzetet, az európai szervezett békétlenséget nem tartja örök érvényüeknek. A békét nem a revizios követelés veszélyezteti, — ahogy ezt a francia propaganda el vitatni akarja, hanem a párisi hosszudiktátumok mellett való kitartás.

Olaszország a maga helyzetét erősiti, amidőn a revizió támogatói közé áll s a háboruból győztesen kikerült, tulkielégitett nyertes államokkal szemben a joguktól megfosztott és a kielégitetlenek frontját vezeti. Párisban naponta rengeteg tintát fogyasztanak annak kimutatására, hogy az 1919-es szerződések Európa örökre szóló magna chartái. Mussonlini nagyon jól tudja, hogy e szerződésnek sok határozmánya, amelyet ha változhatatlanoknak látnának, annyit jelentsen, hogy minden történelmi s politikai igazságban kételkednének. A revizió követelése megtörtént, a követelés nem fog elhalkulni és bizonyára nem lesz olyan német kormány sem, amely ne állitaná előtérbe *a kérdés sürgősségét és ne fejezné ki azt az akaratát, hogy a revizió iránti kivánságok megvalósitására a legvégső eszközökhöz is hozzá mer nyulni, ha más ut erre nem nyilik.* Vállvetve kell dolgoznunk azokkal, akik e cél s ezzel a tiszta béke felé törekszenek.

Böde csemegeárui
elismerten kiválóak.

I^a fokhagymás abált szalonnájáról

pedig az egész város beszél,

Kossuth-u. 57. Telefon 9-54.

Csapó-u. 10. Telefon 6-77.

13 millió pengő a Nemzeti Bank mult évi tiszta jövedelme.

Budapest, jan. 10. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsosa csütörtökön tartott ülésében Schober Béla dr vezérigazgató előterjesztése alapján jóváhagyta a bank mérlegét, valamint nyereség és veszteségszámláját, amelyek szerint az 1928. évi tiszta jövedelem 13.119.000 pengő.

Összeül a felsőház.

Budapest, január 10. A felsőház külügyi bizottsága, január hó 16-án, szerdán délelőtt 11 órakor ülést tart. A bizottság az aktuális külpolitikai kérdéseket vitatja meg, utána pedig a mexikói vallásüldözés, a trianoni szerződés revíziója és a magyar kisebbségi jogok védelme ügyében a felsőház által tárgyalás és jelentéstétel céljából hozzá utalt felíratokkal fog talkozik.

Huszonhárom jelölt van az adonyi kerületben.

Csöngedy Gyula, egységespárti képviselő elhalálozása folytán megüresedett az adonyi kerület mandátuma. A választások kiirásáról még nem történt intézkedés, azonban már is igen sokan jelentkeznek a kerületben, akik valamennyien igyekeznek a választók hangulatát maguk felé forditani.

Sztranyavszky Sándor, belügyi államtitkár hosszabb tanácskozást folytatott Bethlen István gróf miniszterelnökkel, különböző belügyi kérdésekről és természetesen szóbakerült az adonyi kerület ügye is.

A FERENCVÁROS UJABB GYŐZELME PORTUGÁLIÁBAN.

Opportóból jelentik, hogy a Ferencváros portugáliai turája során odaérkezett. Tegnap a város válogatott csapatával játszott, amelyet 5:3 (2:2) arányban megvert.

A magyar dal megmentéséért.

Budapest, január 10. Az Országos Magyar Dalosszövetség képviseletében megjelent Klébelsberg kultuszminiszter előtt Gerlóczy Béla dr, kormányfőtanácsos, aki a magyar daloktatás népszerüsitése kérdésében memorandumot nyujtott át a miniszternek. A miniszter a memorandum alapján ankétot hivott egybe, amelyen Hubay Jenő, a zeneművészeti főiskola igazgatója és Radnai Miklós, az Operaház igazgatója ismertették a cseh muzsika által elnyomott magyar népdal válságát. Az értekezleten a miniszter ebben az értelemben szólalt fel. Az országos Magyar Dalszövetség kérelme az, hogy a cserkészek, leventék, sőt a lehetőséghez képest a honvédség is kötelezően énekkart szervezzen és minden nagyobb községben legyen szakképzett tanerő, aki az énekkarokat vezetni tudja. E célból a tanitóképző intézetekben a dalos-karok vezetése kötelező tantárgy legyen. Több felszólalás után a miniszter megigérte, hogy a memorandumban foglaltakat és az értekezleten elhangzottakat jóindulatu tanulmány tárgyává teszi.

Vége felé jár az Erdélyi-ügy tárgyalása

Bizonyitás kiegészitést kért ugy az ügyész, mint a védő. — Az ügyész szerint 11 osztrák tanu erősiti meg a vádat. — Pénteken lakásán hallgatnak ki egy beteg tanut. — Izgalmas összetüzések a tárgyaláson.

Budapest, jan. 10. Erdélyi Béla és társai bünügyének folytatólagos tárgyalásán az irásszakértők véleményének előterjesztésére került ezután a sor.

AZ IRÁSSZAKÉRTŐK VÉLEMÉNYE.

A törvényszéki szakértők véleményét **Prenoszil** Sándor terjesztette elő. Kijelentette, hogy az összes **aláirásokat háromszor is átvizsgálták, de a legcsekélyebb nyomát sem találták annak, hogy ezek közül Forgács Anna irt volna valamit.** Forgács Annának sehol egyetlen vonását sem tudták felfedezni.

Először a báró Tornyay-féle váltókra kerül a sor, amelyekről a szakértőknek egybehangzóan az a megállapitásuk, hogy a Tornyay nevet Gerencsér József irta alá. — Több okiratra Kun András nevét Filó József irta.

A törvényszéki szakértők még a következőket állapitják meg:

A Solymosi-váltón a szöveg és az aláirás Borsostól, a báró Vay László-féle aláirás Erdélyitől, a négy darab 4000 koronás váltón a Kun András és a Tornyai aláirások Filótól származnak.

A millstatti névtelen feljelentésnek egy betüje sem emlékeztet a szereplő irásokra és a törvényszéki szakértők szerint senki gyanuba nem fogható.

FORGÁCS ANNA KÉTFÉLE IRÁSA.

Fischoff Gyula szakértő röviden érdekes elméletét adta elő a hamisitásokról. Nagyon érdekes az, amit Forgács Anna kétféle irásáról mond. Sok ember hiszi azt, hogy kétféle irása van, pedig lényegileg ugyanaz az irása. Irásfotografiákat mutat be. Forgács Anna irása 15 éves korában: az ugynevezett hivatalnok-irás, gömbölyded, egymásután szabályosan sorakozó betük. Tizenhat éves korában: divatos irás, az ugynevezett Sacré-Coeur irás, amelyet 99 százalékban kifelé érvényesülni akaró nők használnak. Az irás 17 éves korában: abszolut idegesség. A levél szövege is izgatott, igy irja magát alá: „a te 17 éves aggastyán-barátod". Az izgatott tartalmat izgatott betüjelek fejezik ki. Teljesen elütő ettől Forgács Anna irása 25 éves korában: apró, már sokkal nehezebben olvasható, de az alapjellegzetességeket még mindig feltüntető betük, amelyek kuszáltságot, ingadozást, kóros lelki folyamatokat tükröznek vissza.

FORGÁCS ANNA EGY VÁLTÓT SEM IRT ALÁ.

— A hamisitáshoz nem ügyes kéz kell, a nyugodt idegzet a fontos, — állapitja meg az ellenőrző szakértő és egyuttal leszögezi a következőket:

— Forgács Annának 17 éves kora óta ideges kézirása, nyugtalan idegrendszere **nem alkalmas arra, hogy ilyen kitünő hamisitásokat hozzon létre.**

A tárgyalóterem egész közönsége nagy érdeklődéssel hallgatja ezeket a meglepő kijelentéseket éppen az ellenőrző irásszakértők szájából.

Az **elnök** kérdésére **Fischoff** Gyula ismételten kijelenti: Forgács Anna az ő leromlott idegzetével nem volt képes ezt az idegmunkát produkálni.

— Szóval szakértő **ur szerint** Forgács Anna egy váltót, **vagy** okmányt sem irt alá?

— Ugy van, csak **a Tornyai-féle** váltón van erre **minimális** lehetőség. A millstatti névtelen levelet, véleményem szerint, nem Thimm Hilda, **hanem egy idegen magyar nő irta.**

Haas Ottó, Filó vádlott ellenőrző irásszakértője a millstatti levél kérdésében csatlakozik Fischof Gyula véleményéhez. Szerinte is magyar ember irhatta ezt a levelet. Filó kézirásából arra következtet, hogy a vádlott nem az akarata, hanem az érzések uralma alatt álló ember.

Forgács Anna irása tekintetében megállapitja, hogy szerinte egy ember irása az élet folyamán 5—6-szor változik meg. Forgács Anna részvétele a hamisitásokban kétségtelenül meg nem állapitható.

NEM GYAKORI A KÖLCSÖNÖS BIZTOSITÁS.

A törvényszék ezután **Kerekes** Ignác biztositó tisztviselőt akarta pótlólag kihallgatni arra vonatkozóan, hogy a kölcsönös életbiztositás nem is volt olyan ritkaság akkoriban. A tanunak akkor erre vonatkozóan egy jegyzéket kellett volna összeállitani. Kerekes Ignác bemutatta a jegyzéket, az elnök azonban csodálkozással veszi észre, hogy **ezek a biztositási üzletek a liszta szerint 1928-ban köttettek.**

Az **elnök** behivatja **Szántó** Dezsőt, a Frankfurti Biztositó igazgatóját, aki az elnök kérdésére kijelenti, hogy Kerekes megbizhatatlan volt, folyton előlegekért molesztálta és olyan viselkedést tanusitott, hogy elbocsátották türhetetlen viselkedése miatt. — Szántó igazgató cáfolja, hogy a kölcsönös biztositás oly gyakori eset lett volna és az intézet aktáira hivatkozik.

Pénteken egy beteg tanu lakásán folytatják a kihallgatást.

A védő inditványozza, hogy Fodor István tanut, aki beteg, holnap a lakásán hallgassák ki.

A törvényszék dr. Falaky János szavazóbirót rendeli ki a beteg Fodor István holnapi kihallgatására. A kihallgatáson természetesen, mely Fodor lakásán folyik le, ott lesznek az összes vádlottak, Erdélyi is, aki láthatóan megörül annak, mikor megtudja, hogy néhány órára elhagyhatja a fogházat és — bár szuronyos fogházőrök között — az utcán, a szabad levegőn lehet.

Most Temesváry ügyész kéri egy Párisban időző tanu kihallgatásának a felolvasását. Inditványozza továbbá a helyszini szemle jegyzőkönyvének, a Madách Imre főgimnázium értesitőjének, különböző leveleknek, táviratoknak, a római nyomozás adatainak és tanukihallgatásainak, illetve az ezekről készült jegyzőkönyvek felolvasását. Kéri továbbá, hogy a biróság ismertesse a berlini hamis diplomát és a berlini tanuk vallomását.

— Most foglalkoznom kell azzal az állandó támadással, — folytatta az ügyész, — amelyet a védő ur az osztrák nyomozó hatóságok ellen folytat. A felolvasandó iratokból ki fog tünni, hogy tizenegy osztrák tanu vallomása erősiti meg az osztrák vizsgálóbiró vallomását és tizenegy tanu vallomásából derül ki, hogy az osztrák vizsgálóbiró ellen intézett támadások helyt nem állók. — Inditványozza Thien Hilda vallomásának felolvasását, továbbá **Bacher Domokos, Steiner Ferenc, Steiner Stefánia, Mager György Gröchenin Egedius, Brentner József, Kassel Károly, Bayer Helén, Homick József, Blum Erna, Schirmacher Lili, Christiani Péter, Wilacher János, Faustmann János, Steiner Emil, Köstenbauer József, Schneeweiss Simon, Bacher Péter, Wolf Róza, dr. Robicsek Károly osztrák tanuk vallomásának felolvasását, végül inditványozza Präger Frigyes gráci vegyvizsgálótanár megidézését és szakértői vallomásának teljes egészében való ismertetését.**

A védő hozzájárul Prägel professzor és az osztrák orvosszakértők kihallgatásához, de ellenzi Greil vizsgálóbiró jegyzőkönyvének felolvasását, mert Greill szerinte elfogult.

Összecsapás az elnök, Minnich és a védő között.

— **Greill** biró ur — folytatja a védő — elfogult egyéniség, aki itt az orvosszakértő urakkal félrevonulva tanácskozott.

Minich professzor, aki a szakértők padjában ül, a védőnek erre a kijelentésére csodálkozva fordul Kenyeres professzorhoz, majd mind a ketten tagadólag intenek.

— Hiába rázza a fejét az orvosszakértő — folytatja a védő — az urak tényleg tárgyaltak **Greill** biró urral, az ellenőrző orvosszakértő bevonása nélkül.

— Nem tárgyaltam! — válaszolja indulatosan a szakértői padból Minich — csak beszélgettem. És fogok máskor is beszélgetni! Semmi köze hozzá!!

— Önnek semmi köze ahoz, — válaszolja ugyancsak indulatosan a védő, — hogy én mit mondok! Kérem elnök ur, tessék megvédeni az ilyen inzultusok ellen. A szakértő ur állandóan ugy gerália magát, mintha nem is szakértő lenne.

A védő és az orvosszakértő szenvedélyes és indulatos vitájának az elnök alig tud véget vetni.

— Figyelmeztetem a szakértő urat, — mondja végül is, — de a védő urat is. A szakértő ur csak akkor szól közbe, ha megtámadottnak érzi magát.

Még mielőtt a védő tovább folytatná előterjesztését, Minich professzor felpattan helyéről és az elnök felé fordul:

— Én Grazban találkoztam Greill biró urral és amikor idejött, akkor üdvözöltem és beszéltem vele. Ehhez senkinek semmi köze sincs. Ezt én kikérem magamnak.

A már-már elült vihar most ujult erővel kitör és a védő ujra átkiált a szakértő padsorába:

— Majd be fogom bizonyitani!

Mi történt a sállal?

A védő a vihar elültével a csendőrségi jelentés felolvasását inditványozza, amelyben — mint mondja — számadás van arról, hogy a veronál és a többi gyógyszer hogyan került a szemét közé. Erdélyi a tárgyalás során azzal védekezett, hogy nem tudja, hogy került a veronál a földre, illetve, hogy hol van. Most a per anyagából ez is kiderült.

— Kérem továbbá Thien Hilda ujabb vallomásának ismertetését is, amelyben kereken tagadja, mintha ő azt állitotta volna, hogy tud Forgács Anna letaszitásáról.

— Itt van a halottkémjelentés ügye is — folytatja a védő. — Pichler halottkémi jelentésében szivbénulásról beszél s a lezuhanás folytán történt megtekintésről is jelentést tesz. Pichler azt is vallotta, miszerin ő már látta a stráfot a nyakon akkor, amikor első alkalommal megvizsgálta, holott ezt csak 24-én vette észre, amit közokirattal tudok bizonyitani.

— El kell mondanom azt is, ami a sállal történt. A csendőrség Thien Hildától augusztus 24-én vette el a sálat, az ajak-ruzst, a stiftet és csak 31-én tett erről jelentést. Nincs egy adat arra, hogy mit csináltak 25-től 31-ig a sállal. Augusztus 31-től szeptember 10-ig a millstatti járásbiróságon hever a sál, de innen sem kerül mindjárt Klagenfurtba, hanem előbb a bécsi rendőrigazgatósághoz, ahonnan csak hosszas utánjárás után küldik el Klagenfurtba. Itt azután az osztrák orvosszakértők és a védők össze-vissza csavargatják, gyürik, ahogy a fojtogatást próbálják vele.

Temesváry ügyész: Ami a védőnek azt az aggályát illeti, hogy nem szereztetett be eddig az igazságügyi orvosi tanács szakvéleménye, erre csak azt felelheti, hogy mindezideig ez fölösleges volt. Ami az osztrák tanukat illeti, az osztrák igazságügyminiszter lehetővé tette, hogy a védő ott lehessen a kihallgatásnál, sőt egyenesen felhivta arra, hogy bármikor megjelenhet. A védő azonban egyetlen egy tanu kihallgatásánál sem jelent meg. Ilyen körülmények után nem lehet a védő urnak az osztrák hatóságokat támadni.

Szombaton dönt a biróság a bizonyitás kiegészitése kérdésében.

Az elnök ezután ugy határoz, hogy a törvényszék szombaton hirdeti ki döntését a bizonyitás kiegészitésének tárgyában benyujtott inditványok felett. Elrendelik ezután Szántó, biztositó társasági igazgató folytatólagos kihallgatását.

Szenzációsak!

THE FOREVER SHOE

Ball-Band Indiana hócipői Divatcipőjei

Egyedüli árusitóhely Debrecenben

Benyáts cipőosztály

Gyári talpbavésett ár minden pár cipőn.

Szántó igazgató kijelenti, hogy az egyik biztosítás, amit Kerekes megjelölt, nem kölcsönös biztosítás; egy másik, akit említett, nincs egyáltalán biztosítva. A többi tényleg kölcsönös biztosítás.

Ezután beesatol egy aktát Kerekes megbizhatóságára vonatkozóan.

— Hát most mit tárgyalunk? A Kerekes ügyét? — kérdezi a védő.

— A Kerekes tanu szavahihetőségének ügyét! — replikázik az ügyész

A névtelen levél körül.

Azután a védő áll fel szólásra és a következőket mondja: Kérem Kerekes Ignác tanunak megmutatni ezt a névtelen levelet és megkérdezni tőle, hogy nem azonos-e ez az irás Schuhmacher igazgató titkárnőjének az irásával.

Solthy igazgató izgatottan vág közbe, mielőtt az elnök szólhatna:

— Kérem, a biztositó társaság perben áll Kerekessel.

Elnök: Tulajdonképpen miért akarja védő ur ezt Kerekessel igazolni?

— Mert kutatom és keresem azt, hogy kinek az érdekköréből került ki a névtelen levél? Nem a biztositó érdekköréből-e?

Az elnök felmutatja most a levelet Kerekesnek, aki nézi nehány pillanatig, majd kijelenti, hogy nem ismeri meg Schnumacher titkárnőjének az irását.

Temesváry ügyész közbeszól:

— En ugyan ezt fölöslegesnek tartom, de a vád szempontjából mindenesetre köszönettel tartozom a védő urnak ezért is.

Solti igazgató is közbevág:

— **Nem kellett nekünk kérem névtelen levelet irni; nem volt erre semmi szükség. Nyiltan is megtehettük volna.**

Nem esketik meg Kerekest.

Ezután László Ernő dr.-t, akit ugyancsak kihallgattak már, szólitja maga elé az elnök s megkérdezi tőle, hogy Erdélyi spontán jött-e hozzá, hogy biztositást akart kötni, vagy beszélt arról, hogy ajánlatokkal ostromolják.

László Ernő: Teljesen magától jött.

Ügyész: Rá kellett beszélni Erdélyit a biztositásra? Az volt az ön impressziója?

— Erdélyi ötlete volt a biztositás. Ő magától jött fel hozzám.

Az elnök intéz még egy kérdést Soltyhoz és Szántóhoz, akik már a hallgatóság padsoraiban ülnek:

— Az összeg-szerüség tekintetében volt valami megállapodás?

— **Tizezer dollárról volt szó.**

Védő: Mégis husz lett belőle!

Solty a vádlóhoz: De tizezer dollár a balesethiztositásról szólt.

Kerekes Ignác megesketésére kér inditványt az elnök. Az ügyész a bünvádi perrendtartás 221-6 szakasza alapján ellenzi a tanu megesketését. A védő kéri.

A biróság tanácskozásra vonul vissza.

Néhány perces tanácskozás után bevonul a biróság és kihirdeti határozatát, amely szerint **mellőzik a tanu megesketését, mert az magát vezértitkárként tulbecsülve, hamisan vallott a tekintetben, hogy a biztositás összegszerüsége, vagy kiterjesztése tekintetében bárki is rábeszélést alkalmazott volna.**

A határozat kihirdetése után Sohádl elnök a tárgyalást berekeszti s annak folytatására a szombati napot jelöli meg.

Jó minőségü tégla és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Hatvan utca 1—3. szám. emelet. Telefon 610

Franciaországban is agitáció folyik a parlament ellen

Páris, jan. 10. Zsufolt padsorok előtt nyilt meg ma délután a képviselőház. Mintegy 450 képviselő volt jelen. Bouisson éles szavakkal fordult azok ellen, akik a parlamentarizmus ellen áskálódnak és meg akarják renditeni a nemzet bizalmát a köztársasági intézmények iránt. Poincaré miniszterelnök kérte, hogy vegyék mindenek előtt tárgyalás előtt tárgyalás alá az általános polirtikára vonatkozó interpellációkat. Tudnunk kell, — mondotta, — hogy a kormány él-e, már pedig nekünk az a szándékunk, hogy éljünk és dolgozzunk. A Ház hozzájárult a miniszterelnök kéréséhez. Frossard szociálista képviselő indokolta meg interpellációját. A parlamentre irányuló hadjárat okát abban keresi, hogy a parlament gyengeséget mutat a kormánnyal szemben. A pénzügyi botrányok is kiélezték a hangulatot a parlament ellen, ha igaz az, hogy a botrányok is kiélezték a hangulatot a parlament ellen, ha igaz az, hogy a képviselők üzleti célokra használták fel mandátumukat, akkor állitsák őket haladéktalanul a biróság elé. Az a kérdés, vajjon a kormány hajlandó-e megvédeni az egyház és az állam szétválasztásáról szóló törvényeket...

— Előbb megvédtem azokat, mint ön, — vágott itt közbe Poincare miniszterelnök.

— Arról van szó, — folytatta Frossard, — hogy külpolitikai téren likvidáljuk a háborut, ehez azonban szükséges, hogy a kormány gyülölettől mentes légkörben dolgozzék.

Mayer radikális szociálista hangoztata, hogy ő nem kételkedik a miniszterelnök köztársasági érzelmibe, de elvárja tőle, hogy sikraszálljon azzal az aknamunkával szemben, amely most a parlament ellen folyik.

Révész Imre előadást tartott Nyiregyházán a bibliáról

A nyiregyházi Leánykálvineumban szerdán vallásos délután volt. Nagyszámu és válogatott közönség előtt Révész Imre dr debreceni lelkész tartott előadást a bibliáról.

Hitünknek és cselekedeteinknek egyetlen zsinórmértéke a biblia — mondotta. — A modern gondolkozásról és a bibliáról beszélt tovább. A moderneknek a biblia ellen emelt kifogásait mutatta be. Az egyik kifogás, hogy a biblia régi könyv s mint ilyen, alig lehet a modern ember cselekedeteinek zsinórmértéke. Erre az a válasz, hogy az emberiség uj és örök értékeket nem termelt a biblia óta, a modern ember is a biblia értékeiből él. A bibliának a mai ember számára is vannak életbevágó mondanivalói. A másik kifogás a biblia ellen az, hogy a biblia hitelessége bizonytalan. Azonban a komoly és józan tudomány már régen bebizonyitotta, hogy a biblia történelmi hitelessége igenis megbizható. Elfogulatlanul meg kell állapitani azonban, hogy a biblia elbeszélései nem egyforma hitelüek. A modernek azt is kifogásolják, hogy a biblia világképe elüt a maitól.

Erre azt válaszolhatja, hogy a bibliában az Isten — ugymond — nem természettudományt akart adni, hanem szent igéket. A Szentirás szavai bölcsé tehetnek az üdvösségre, a biblia minden jócselekedetre felkészit, tökéletessé teszi az embert: nem az elme gazdagitására, hanem a lélek megváltására készült. A modernek a többek között azért is megvetik a bibliát, mert az hemzseg a csodáktól. Erre is van azonban felelet és pedig az, hogy szó sincsen arról, hogy a biblia valakitől is megkövetelné a csodákban való hitet és ahez kötné az üdvösséget. Hiszel-e az Istenben? — ezt kérdi a biblia és minden lapja egy világfeletti, szuverén hatalomról beszél. Nem a csodák könyve, hanem a teremtő s megváltó Isten könyve a biblia, — ezzel a gondolattal fejezte be előadását a kitünő előadó, akit a közönség lelkesen ünnepelt.

Felhivom a rádiózók figyelmét

a nálam készült rádió készülékekre, melyhez nem kell accumulátor és nem kell anódtelep. — Ezen hálózati készülék megtekinthető este 6—8 óráig

Dallman Rádió Laboratoriumában Bádogos-u. 3 (kapu alatt.)

Teákban specialista

Zsatkó Jenő

Szent Anna- és Batthyányi-u. sarok.

Két selyemkendő miatt felakasztotta magát egy fiatal leány.

Gyuláról jelentik: Sándor János, kétegyházai csendőrőrmester szolgálati körutja közben egy fiatal leány holttestére akadt a vasuti állomás mellett levő Vangyel telepen. A leány egy utmenti fára akasztotta magát fel és mire a csendőrőrmester ráakadt, már nem volt benne élet.

A nyomozás során kiderült, miszerint Varga Ferdinánd, kétegyházai géplakatos 22 éves leánya volt az öngyilkos. Varga Ferdinánd elmondta, hogy a leány valószinüleg azért követte el tettét, mert 5 pengővel nem tudott elszámolni. Néhány nap előtt ugyanis elküldte leányát Krizsán János kétegyházai gazdálkodóhoz, hogy tőle 55 pengő szántási dijat beszedjen. A leny csak 50 pengőt hozott haza és az mondta, hogy Krizsán csak ennyit fizetett. Másnap Varga elment Krizsánhoz, aki azt mondta, hogy ő az egész 55 pengőt kifizette. Varga megdorgálta a leányt, aki megmaradt amellett, hogy ő csak 50 pengőt kapott. Atyja erre kijelentette, hogy szembesiteni fogja Krizsánnal.

A leány, ugy látszik, ettől való félelmében követte el az öngyilkosságot. Megállapitotta a nyomozás azt is, hogy a leány azon a napon, amikor Krizsántól az 55 pengőt kapta, két selyemkendőt vásárolt 4 pengőért, de hogy kinek adta ezeket a kendőket, azt mindeddig nem sikerült kideriteni.

A japán bogár-veszedelem.

Mióta a nemzetközi forgalom és áru csere annyira fejlődött, hogy Európa több országában amerikai lisztből sütik a kenyeret, —zsiában és Afrikában termelt gyümölcsöt esznek a veszélyes növényi betegségek terjedése sem áll meg az országhatároknál. A legveszedelmesebb szőlőbetegség, a filoxera például Amerikából került át hozzánk viszont a burgonya-rák Európából származott át az ujvilágba.

Most a francia mezőgazdasági akadémia ujabb óriási veszedelemre figyelmezteti az európai gazdákat, a japán-bogárra, amely borzalmas pusztitásokat okoz Amerikában.

Ez a Japánországból átszármazott bogár egy évig él s életének hatodát lassu fejlődésben a föld alatt tölti, de az alatt a két hónap alatt, amely teljes kifejlettségére esik, tökéletesen elpusztitja maga körül a növényzetet. Veszedelmességét csak fokozza, hogy válogatás nélkül pusztitja el a gyümölcsfákat, főzelékféléket, virágokat és a gabonát. Szaporasága és falánksága szédületes. Egyetlen dinnye körül kétszázhetvennyolc ilyen bogarat számoltak meg.

A japán bogár 1912-ben tünt föl először az Egyesült Államok területén. Azzal a földel hurcolták be, amelyben az iriszgyökereket szállitották a japán virágkertészek Amerikába. A bogár rövidesen elmel csapás lett, hiszen Filadelfia környékén egyetlen négyzetméter területen 1500 lárvát találtak.

Európában eddig még sehol sem találták nyomát a japán bogárnak, de nem tartják feleslegesnek figyelmeztetni a gazdákat arra, hogy az idegen országokból hozzánk kerülő növényeknél a legnagyobb körültekintéssel járjanak el.

Sodrony ágybetéte legjobb minőséget készit **Neumann** Péterfia utca 17

A Vörös korcsma bérlőjét és egész családját kiirtották a rabló cigányok

Borzalmas rablógyilkosság Munkács és Beregszász között.

Szatmár, jan. 10. Példátlan kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság történt Munkács és Beregszász között. Az országuton áll a hires Vörös korcsma, amely egykor az országuton közlekedő delizsánszok pihenőhelye volt. A Vörös csárda bérlője legutóbb egy **Ackermann** nevü vendéglős volt, aki feleségével és két gyermekével lakott a csárdában.

Az elmult éjszaka a csárda lakói hangos dörömbölésre ébredtek. — **Ackermann ajtót nyitott és a következő pillanatban sulyos fejszecsapások érték a fejét,** ugy hogy a hatalmas termetü ember **élettelenül rogyott a csárda küszöbére. — Ezután a gyilkosok** behatoltak a csárdába, ahol **Ackermann feleségét és két gyermekét fejszecsapásokkal szintén megölték. A konyhában találtak rá a vacogó cselédre,** aki mindenképpen menekülni próbált. **A gyilkosok a szerencsétlen leányt valósággal feldarabolták.**

Az ötszörös rablógyilkosságot a vásárra igyekvő szekeresek vették észre. — A nyomozás megállapitotta, hogy a csárdából minden elvihető **értéket magukkal vittek a** rablógyilkosok. A kegyetlen rablógyilkosságot minden valószinüség szerint kóbor cigányok követték el.

Bolond idő

Olaszországban sarkvidéki hideg, Ausztrálliában gyüjtogat a hőség.

Milánó, **január 10.** Néhány nap óta egész Felső-Olaszországban téliesre fordult az idő. A hőmérő átlag 10 fokos hideget mutat. Triesztben és környékén bóra dühöng, emiatt a szárazföldi és tengeri közlekedés megbénult. Trieszt és Fiume utcáin több villamoskocsi felborult a szélben és a villamosközlekedést be kellett szüntetni. A Dolomitokban 25 fok minuszt mutat a hőmérő. Az alpesi tavak és vizesések befagytak. Számos ember megfagyott.

Gyújtogat a hőség Ausztrálliában.

London, **január 10.** Ausztráliában napok óta rettenetes hőség van. Adelaide közelében kigyulladt egy legelő és 750 juh odaveszett. Egy másik helyen kigyulladt egy gabonaraktár és porráégett. Sidney közelében meggyulladt néhány cserjés, a tűz sok házat és többezer szárnyast elpusztított. Az új délwalesi Liverpoolban lángralobbant a volt fogolytábor. Két katona családját lovaskatonák mentették ki a tűzből.

A halott megmozdult a koporsóban, mikor hozzátartozói legjobban siratták

Hun vagyok kérdezte a halottnak vélt asszony. — Szivszélhüdés, mely nem halálos.

Szegedről jelentik: A felsőtanyai Balástya lakosságát napok óta különös *„halottfeltámadási"* história tartja izgalomban. Balástya 276. szám alatti nádfedeles tanyaházban lakott Szélpál József gazdálkodó 45 éves feleségével. Az asszony mindig egészséges volt, a betegséget csak hirből ismerte. — Meglepetésként hatott azután a hir, hogy Szélpál Józsefné szombaton este hirtelen rosszul lett és *meghalt*.

— Előzőleg még megfejte a tehenet, aztán vajat köpült — mesélte könnyezve Szélpál József. — amikor a szivéhez kapott és azt se mondta hogy *jaj*.

A holttestet vasárnap reggel felravatalozták. Szombat éjszaka siratós asszonyok buslakodtak mellette, *nikkel huszfillérest tettek a szemére és vasárnap már a tisztaszoba közepén feküdt a holtteste.* A halál oka: *szivszélhüdés* — állapitotta meg a halottkém és semmi akadálya nem volt a hétfő délutáni temetésnek.

A rokonokat, jóbarátokat és a szomszédokat hétfő délelőtt azután nagy meglepetés érte. A felravatalozott és ünneplőbe öltözött halott. *amikor hozzátartozói a legjobban sirtak: hirtelen megmozdult a koporsóban.* A huszfilléresek kiestek a szeméből és a keze köré csavart rózsafüzér is megesörrent.

— *Hun vagyok?* — jött a sirból jövő hang.

A rokonok megdermedve állottak a koporsó mellett, majd kimenekültek a szobából. Az áradat Szélpál Józsefet is elragadta, aki azután kirogrott a csoda láttára.

Inn az udvaron az asszonyok a kezüket tördelték és sürün vetették a kereszteket. Valaki a lovasrendőrökhöz futott. Ezalatt felriadóztak az egész környéket és nehány férfi állig felfegyverkezve be is hatolt a csoda szinhelyére.

Szélpál Józsefné még mindig ott feküdt a ravatalon, szem nyitva volt és mélyen lélekzett.

Lassan-lassan a rokonok is beszállingóztak a szobába, az asszonyt kivették a koporsóból és ágyba fektették.

Az orvosi vizsgálat során kitünt, hogy a 45 éves asszony szivszélhüdést kapott, ami azonban nem volt halálos. Szive müködött, amit azonban hozzátartozói nem vettek észre. Szélpál Józsefné nehány nap mulva elhagyhatja betegágyát.

A ref. theológiai konferencia harmadik napja.

Budapest, **január 10.** A református theológiai konferencián Szabó Imre Budapest fasori lelkész az új magyar közszellemről és a református keresztyénségről beszélt. Valóságos szerencsétlenség — mondotta fejtegetéseinek során, hogy amikor legszörnyübb szociális kérdések szakadékai tátonganak a nemzet testén, akkor vannak, akiknek számára egyetlen létkérdés, a királykérdés mielőbb' megoldása. Nem nyughatunk bele, végezte beszédét, az állami jótékonyság egyoldalu felekezeti alapon való kiépitéseibe sem. Varga Sándor esperes, Bogdány Gyula, Uray Sándor, Enyedy Andor dr., vitéz Komáromy János lelkészek és mások felszólalása után az elnök zárószavai fejezték be a háromnapos konferenciát.

Csunya fogkő

eltorzítják a legszebb arcot. Kellemetlen szájszag visszataszító. Mindkét szépséghibát alaposan el lehet tüntetni a pompás, üdítő **Chlorodont-fogpaszta** esetleg már egyszeri használatával. A fogak rövid használat után gyönyörü elefántcsontszinben ragyognak, különösen ha a tisztításhoz a külön erre a célra készitett fogazatos sörtéjü **Chlorodont-fogkefét** használjuk. A fogak közé szorult rothadó ételmaradékok, amelyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolithatók. Tegyen kisérletet egy kis tubus fogpasztával, melynek ára 60 filler, egy nagy tubus ára P 1·—. **Chlorodont-fogkefe** (puha vagy kemény sörtéjü) P 1·50. Chlorodont-szájvíz üvegenként P 2·60. Csak kék-zöld színü csomagolásban és „Chlorodont" felirattal valódi. Mindenütt kapható. — Leo-Werke A. G., Dresden, magyarországi vezérképviselete: Molnár Bertalan és Társa, Budapest.

Dühöng a spanyoljárvány Berlinben

A lakosság tizedrésze beteg.

Berlin, **jannár 10.** A berlini spanyoljárvány állandó terjedése egyre jobban nyugtalanitja a berlini lakosságot. A lakosság részéről nagy felháborodást keltett az a körülmény, hogy a hatóságok részéről eddig még semmiféle intézkedés nem történt a spanyolbetegek elkülönitésére és a fertőzés terjedésének megakadályozására.

A spanyolbetegek pontos számát a kórházak és betegsegélyzőpénztárak statisztikai adataiból nem lehet pontosan megálapitani, mint hogy a kórházak most már annyira zsufolva vannak, hogy *a betegek nagyrészét nem tudják elhelyezni.*

A berlini nagy áruházak személyzetének mintegy tiz százaléka spanyolnáthában fekszik, ami az üzleti forgalmat természetesen rendkivül kedvezőtlenül befolyásolja. A városházán a spanyolbetegek száma szintén tiz-tizenkét százalékra tehető. A spanyolbetegséget a legjobban azok a foglalkozási ágak sinylik meg, amelyek az uccához vannak kötve. Igy például a berlini rendőrség alkalmazottjai körében a spanyoljárvány rekordszerüen terjed, s a rendőröknek tizenöt százaléka betegen fekszik. A villamosvasutak és autóbuszvállalatok alkalmazottainak szintén körülbelül tizenöt százaléka fekszik betegen.

Hozzávetőleges számitás szerint Berlin lakosságának 9—10 százalékát döntötte ágyba a spanyol influenza. A birodalmi vasutigazgatóság közlése szerint hasonló a helzet a vasuti alkalmazottaknál is. *A kórházakban nincsen szabad ágy s csupán a rendkivül sulyos betegeket veszik fel.* A kórházak ápolószemélyzete szintén sinyli a spanyoljárványt. Az orvosok, ápolónővérek között mintegy 13—14 százalékra tehető a spanyoljárványban megbetegedett személyek száma.

Társadalmi nagybizottság alakul a debreceni dalosverseny előkészitésére

Gerlóczy Béla kormányfőtanácsos, az Országos Dalosszövetség elnöke és Szabados Béla is résztvesznek a nagygyülésen.

Már többször irtunk arról a méreteiben is impozáns, kultúr- és gazdasági jelentőségében pedig alig felbecsülhető országos dalosversenyről, — amelyet junius hó végén városunk falai között fognak megtartani s amelyre tizezernél több dalos sereglik Debrecenbe.

Ezt az ünnepséget jelentőségéhez méltóan lebonyolitani, ugyhogy az Debrecen városára és a résztvevőkre nézve is egyformán értékes és eredményében feledhetetlen legyen, olyan erkölcsi kötelesség, amelyet Debrecen város társadalmának minden rendelkezésre álló erővel elősegiteni és támogatni kell.

A nagyarányu s kultúr jelentőségü ünnepség sikerének biztositására tehát éppugy, mint Sopronban és legutóbb Szegeden, Debrecenben is megalakitják a **Társadalmi Nagybizottságot.**

A megalakitó gyülést január hó 12-én, szombaton délután öt órakor a Városháza nagytanácstermében fogják megtartani, amelyre a meghivókat dr Vásáry István polgármester bocsájtotta ki.

A társadalmi nagybizottság ezen alakuló értekezletére Debrecenbe érkezik Budapestről **Gerlóczy Béla** kormányfőtanácsos, az Országos Dalosszövetség elnöke s vele jön a magyar zenei élet több kitünősége is.

Az értekezlet jelentőségére tekintettel várja az előkészitő bizottság a meghivottak teljes számban való megjelenését.

Ujabb vasúti szerencsétlenség Csehországban.

Prága, január 10. Az elmult éjszaka Prága közelében ismét súlyos vasúti szerencsétlenség történt, mint előző nap Németbródnál volt súlyos vasúti katasztrófa.

Éjfél tájban Lissa állomás bejárati váltójánál az állomásra befutó személyvonat teljes sebességgel összeütközött az állomásról jövő tehervonattal. Mindkét mozdony darabokra tört és súlyosan megsérült a személyvonat hét első kocsija. Két útas életét vesztette, tizennégy útas többé-kevésbé sulyos sebesüléseket szenvedett.

A vasútigazgatóság hivatalos közlése szerint a katasztrófát a sürü köd idézte elő. A személyvonat vezetője a ködben nem vette észre, hogy a bejárati váltónál levő szemafor tilosra volt állitva.

Legolcsóbban **fest, tiszlit**

Weisz, Arany János-u. 9.

Ivász esetén tizenkét óra alatt fest.

Átkeresztelik a zavartkeltő egymáshoz hasonló uccaneveket

Nagyon sok utcának van hasonló neve Debrecenben, amit a közönség sem tud megjegyezni, de zavarba ejti a postást is.

Érdekes ügy foglalkoztatta csütörtökön a városi tanácsot. Borsos József műszaki tanácsos ugyanis rámutatott arra, hogy Debrecenben nagyon sok utcának van egymáshoz hasonló neve, ami nagyon sok zavart kelt, mert a közönség nem jegyzi meg az utcák teljes nevét és nem irja ki a teljes cimet, ami a postának is sok kellemetlenséget okoz a kézbesitések körül. Debrecenben ugyanis az utóbbi időben tulságos kultuszt csinálnak a régi, történelmi emlékü nevekből az utcák elkeresztelésénél, ami ugyan dicséretes, de csak addig, a mig össze egyeztethető a napi élettel, amig azt nem akadályozza. A tradició azonban semmiesetre sem mehet el odáig, hogy az itt-ott humort keltő, vagy a reális élettel ellenkező legyen. Rövid, tömör és jól megjegyezhető utcanevekre van szükség, amelyek azonban alkalmasak a mindennapi használatra is.

Ilyen hasonló utcanevek például a következők:

András-utca a Gerébi-telepen és Andrássy-utca a Sesta-kertben. — Az András-utcát átkeresztelik.

Balogh Mihály-utca a Téglás-kertben és Balogh Péter-utca az Ispotályon. A közönség a keresztneveket elfeleiti és csak a vezetékneveket irja ki, ami pedig a postának okoz nehézségeket a kézbesités körül.

Van Böszörményi Pál-utca, Böszörményi-ut, Böszörményi vasuti sor. Persze ez is zavart keltő, ezért a Böszörményi vasuti sort átkeresztelik Hajdunánási vasuti sornak és törlik a Böszörményi Pál-utcát is.

Csók, Csóka és Csóka Pál-utca is van, a legutolsót törlik.

Zavart keltő a Csorba János és a Csorba Lajos-utcák neve is, ezért az utóbbit törlik.

A Diószegi-utca üs a Diószegi-ut neve is könnyen összetéveszthető, ezért a Diószegi-utcát átkeresztelik.

A Kollégium háta mögött huzódó Göneczy-utcának is riválisa támadt a Göneczy-Kovács-utcában, de megszabaditják riválisától.

Az öreg Hatvan-utcát is riválishoz juttatták a Hatvani István-utcával. — Hirtelenében a tanács nem is tudta megállapitani, hogy a Hatvan-utca honnan vette a nevét, mert semmiesetre sem a Hatvan felé vezető utat mutatja. Legjobb volna a Hatvan-utcát Hatvany-utcára átkeresztelni, hogy emlékeztessen a hires Hatvany professzorra. Egyébként a Hatvani István-utcát átkeresztelik.

A Honvéd- és Honvédtemetőutcák neveit érintetlenül hagyják.

A Kiss név elég gyakori Debrecenben az utcák nevei között is, mert van Kis-utca, Kiss Áron-utca, a nagynevü püspök emlékére, Kiss Ernő-utca, a 48-as honvédtábornok emlékére. A Köntöskerti Kis-utcát átkeresztelik.

A Király-utca is könnyen összetéveszthető a Király Ferenc-utcával, amely a Gerébi-telepen van, ezért ez utóbbit szintén átkeresztelik.

Keleti-sor is kettő van, még pedig egy a Varga-kertben, egy pedig a majorsági földön, ezért az utóbbit törlik.

Elhatározta a tanács, hogy a dr Magoss György-teret csak Magoss György-térnek fogják nevezni, részint a könnyebbség, részint pedig azért, mert Magoss Györgynek nem mint dr szerezte érdemeit. Ő maga is alig használta a dr szócskát a neve előtt.

A legnagyobb zavart a Nagy kezdetü utcák okozták a tanácsban. Van ugyanis Nagy János-utca, Nagy József-utca, Nagy Sándor József-utca, Nagy Pál-utca és báró Nagy Pál-utca. A tanács tagjai gondolkoztak, vakargatták a fejüket, de nem is tudták, hogy mihez fogjanak, igy aztán a Nagynevü utcáknak nem történik bántódásuk.

A Sámsoni-ut és a Sámsoni-utca közül az utóbbit törlik; a Somogyi és Somogyi Pál-utcák közül az előbbit törlik, a Széchenyi-utcának és a Széchenyi utnak a riválisát, a Széchenyi-kert utcát törlik. Legjobb volna, mondta Veress tanácsnok, ha a Széchenyi-utat egybe vennék a Széchenyi-utcával és tovább folytatnák a számozást, mert ez is nagyon sok zavart okoz.

— Életre való inditvány, amit meg is kellene csinálni.

Van azonkivül Török, Török András és Török Bálint-utca, a miért is a szimpla Török-utcát átkeresztelik. A Veress Máté-utcát is átkeresztelik, hogy a Veress-utcával ne tévesszék össze.

Arra azonban nem gondolt a nemes tanács, hogy ezeknek az utcáknak milyen neveket adjanak, pedig a legutóbbi utcakeresztelés is nehezen ment. Nem is gondolná az ember, hogy mennyi gondot okoz az utcák jó és oraktikus elkeresztelése.

Összel megnyilják a központi egyetem épületét

A város nem akarja egyedül vállalni a Tisza István-tér rendezési költségeit.

A debreceni Tisza István tudomány egyetem központi épületét még a mult évben kezdték el épiteni. A közbejött tél miatt jelenleg szünetel a munka, a tavasszal azonban még nagyobb erővel fog megindulni, mivel őszre feltétlenül megakarják nyitni a központi épületet is.

Most azután dr **Darkó Jenő** egyetemi rektor átiratot intézett Debrecen város tanácsához. Bejelenti, hogy ősszel megnyilik a központi egyetem s ezzel kapcsolatban kéri a tanácsot, hogy a környék, illetve az épület előtti tér rendezéséről idejében gondoskodjon.

Ezt az átiratot a csütörtöki ülésben terjesztette a tanács elé **Borsos József** műszaki tanácsos, aki bemutatta az egyetem előtti Tiszi István-tér parkirozási tervét. Ebbe a térbe fog betorkolni a Horthy Miklós sugárut, amelynek kiképzése szintén rövidesen aktuálissá válik.

A Tisza István-tér kiképzése mintegy 362 ezer pengőbe kerül, a mely összegből azonban Debrecen városa csak 151 ezer pengőt tartozik viselni, mivel az egyetem részére adott terület nagyobb, mint a tér másik része s igy ennek arányában a kiképzés költségeinek nagyobbik felét szintén az egyetem tartozik viselni. — Ugyanigy nem vállalhatja a város a parkirozást sem. Az egyetemnek saját kertészete van, azzal házilag meglehet csináltatni a központi épülethez tartozó terület parkirozását.

A tanács végül határozatot hozott, amelynek értelmében értesitik az egyetemi rektort, hogy a mennyiben az illetékeseknél kieszközlik az egyetemet terhelő költségek viselését, ugy a magisztrátus előterjesztést tesz a törvényhatósági bizottságnak a város által viselendő költségek megszavazására.

Értesités.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Kigyó ucca 12.** szám alatt

vendéglőt nyitottam.

Abonensek felvételnek! Olcsó borárak. Vámospércsi uj bor 80 fillér. Homoki ó-bor 1 P 20 f. Badacsonyi szemelt Rizling 1 P 40 f. A n. é. közönség szives pártfogását kérve tisztelettel **Goldstein.**

Copyright by Vásárhelyi Lajos New York, 1929.

FEKETE KASTELY

DETEKTIVREGÉNY PARODIA

Irta: VASÁRHELYI LAJOS.

VII. Fejezet.
A TITOKZATOS IDEGEN MUNKÁBA LÉP.

Jack teljesen kedvetlenül lődörgött a Waldorf hotel körül. Egyik cigarettáját a másik után hajitotta el. Tudta azt, hogy az életben egyszer akad olyan véletlen, hogy a golyó a tizenkilencesen áll meg, vagy az ötven lóból álló mezőnyből egyszer sikerül egy autseidert kiragadni.

Egészen kivételes szerencsének érezte azt, hogy Koral ur nyomára akadt és bár nagyon büszke volt az indulásnál jól tudta hogy a véletlen a kegyébe fogadta. Ha most valami kivételes szerencse nem mosolyog rám, ha ugyszólván nem jön a kezeim közé a titokzatos idegen akkor az egész ügy lezárható azzal, hogy a külügyminiszternek visszaadom a pénzét. Ezt a pénzt ugyan megtarthatnám magamnak is, de becsületes emberrel szemben, aki megbizott bennem, nem követhetek el becstelenséget. Jóakarata pedig mindig fontos lesz részemre, hiszen be fogja látni, hogy én mindent elkövettem a siker érdekében.

— Most pedig öreg cimbora fel a fejjel, mert a siker ugyis a tied lesz. Valami titkos érzés azt sugja, hogy ez az ügy még ,mindig nincsen lezárva. Inditsad el tehát ugyad pompás, ötszáz lóerős motorjait és gőzgépeit s hadd rohanjanak a logika szijjain előre. — Igy biztatta magát Jack és szokott módszerével már fel is állitotta tételét.

— Nem valószinü, hogy az állitólagos kémnek olyan kitünő értesülései lettek volna, aminek alapján már a bankban előkészithette volna a lopást. De ha igy is van, akkor miért nem tudja a diplomácia ennek a rendkivül fontos aktának az ellenséges ország számára való publikálását megakadályozni, vagy miért jött vissza a sárga autó a támadás és a tárca elrablása után.

— Persze, ha ezekre a kérdésekre válaszolni tudnék, akkor nem itt tartanék a nyomozásban. Mindjobban kezd azonban kialakulni bennem az a meggyőződés, hogy talán a pénzt is szerették volna megszerezni ezek a titokzatos idegenek.. A bankban való manipuláció és a visszaszáguldó autó ezt a hitet keltik bennem.

Ilyen gondolatok foglalkoztatták Jacket, mikor rikkancsok kiáltozására lett figyelmes. A párisi boulevard lapok terjesztői gyalog és kerékpáron viszik szét a lapokat és más európai városok lapterjesztői által elképzelhetetlen ügyességgel és gyorsasággal képesek azokat elhelyezni. Az egyik legelterjedtebb ilyen boulevard lap sok százezer példányt tudott elhelyezni ezen a piacon. A rikkancsok boldogan kiabálták:

„Miet bankárt, a dusgazdag drágakőkereskedőt elkábitották és kirabolták. A kár pénzben és drágakőben sok száz millió frankot tesz ki.“

Jack kitépett egy lapot a rikkancs kezéből és mohón olvasta. Mintha megérezte volna ebben a vakmerő gazságban azt az embert, akit ő üldöz. A cikk igy szólt:

„Az Este tudósitója jutott először nyomára annak a szinte hihetetlenül szenzációs rablásnak, amely ugy méreteinél, mint kivitelénél fogva talán egyedülálló a kriminológiában.“

Midőn a közönséggel a szenzációt közöljük, kötelességünknek tartjuk azt is ideiktatni, hogy az eseményről tudósitónk háromnegyed tizenegykor elsőnek értesült és tiznekét órára már nyomtatásban adjuk olvasóink tudtára. Ez a gyorsaság mindennél beszédesebb. Azt hisszük, nekünk nem kell hirdetnünk, hogy Az Este a leggyorsabb és a legjobban értesült lap; külön rádióhirszolgálata van. De hiszen ez nem érdem, ez szinte természetes is, hiszen a közönség a legjobban tudja, melyik lapnak van a legszorosabb kapcsolata a közönséggel. Ilyen olvasótábornak nem nehéz irni. Sőt egyenesen élvezet! Az a sugárzó intelligencia, a fölényes tudás, az a kulturáltság, amely a mi olvasóközönségünk sajátsága, hogy ne mondjuk, speciálitása, feljogosit bennünket arra, hogy kijelentsük és állitsuk, hogy Az Este iskolát csinált és csinál az ujságirásban. Meg kell ragadnunk ezt az alkalmat, hogy közöljük a közönséggel azt a nézetünket, hogy nem az ujság van a közönségért, hanem a közönség van az ujságért. (Ez az aforizma oly magas, hogy magam sem értem. Az Este szerkesztője.

MIET BANKÁR KIFOSZTÁSA

Ma reggel féltiz órakor a Marcon szálló főportása felhivta Passy 22043-at. A hivott Miet bankár, a közismert dusgazdag ékszerkereskedő volt.

— Halló, itt a főportás beszél. Kérem Miet bankár urat.

— Ki kéri?

— Marmon szállóból lord Steel, Edinburgból.

Miet bankár a telefonhoz sietett.

— Halló, itt Marmon főportás. Azonnal kapcsolom a lordot.

— Halló, lord Steel?

Egy óra az Erdélyi-pör főtárgyalásán

A nyomor és a jólét fővárosa. — De breceniek Budapesten. — Uti notesz. Budapesti anziksz.

(Budapest, 1929 január.)

Hat hónappal ezelőtt hagytam el Budapestet és cseréltem fel Debrecennel. Most ismét viszontláttam: három napra. Nem sokat változott ez alatt a fél év alatt a főváros, — mindössze megfogyatkozott az ész nélkül költekezőknek a száma és a nyomor nagyobb, mint valaha.

*

A munkások százai dolgoznak az utcán: havat lapátolnak. Apró kis taliczkát tolnak maguk előtt és abban valami piszkos, szürke szinü masszát visznek. A nemrég még patyolatfehér havat sötétszürkére festette a bünös nagyváros. **Igy igyekszik mindent saját képére formálni Budapest.**

Szegény munkanélküliek tömegei, kiknek száraz kenyeret hozott az első januári havazás. **Négy pengő naponta** — szerény kis összeg, de ezeknek a szerencsétlen páriáknak az **Életet jelenti.**

*

Érdekes társaság ez a furcsa karaván. Akad közöttük 18 évestől 55 évesig minden koru és rendü ember. Sokaknak tekintete elárulja, hogy jobb napokat is láttak már valaha. Az egyik idősebb emberen kopott **Ferenc József kabát feszül.** Valamikor tiszt viselő volt, B) listára került, lerongyolódott. Ez az utolsó ruhája, ami még a boldog időkből maradt meg. Most „Kaiser-rock"-ban robotol négy pengőért, hogy éjszakára biztositson magának egy ágyat az Üdvhadsereg nyomortanyáján **és egy darab száraz kenyeret.**

*

Pazar automobilok szaladnak el mellettük. Csupa fény, pompa és luxus. Sóvárogva néznek ezek a gépiesztelenek a tovaszaladó gépkocsi után.

Itt találkoznak a **nyomor és a féktelenül tobzódó jólét.**

*

Friss déli lapokat hoznak hónuk alatt a rikakncsok. A közönség valósággal szétkapkodja azokat: **Erdélyi-nap van.** Ma ismét tárgyalják az utóbbi évek legszenzációsabb bün ügyét: **az Erdélyi pert.**

A főváros érdeklődése a hosszu tárgyalás dacára nemhogy csökkent volna, hanem ellenkezőleg, csak fokozódott. S most, hogy közeledünk **az itélethez, eddig még nem tapasztalt erővel lángolt fel ujra mindenfelé az Erdélyi láz.**

Uton-utfélen, kávéházban, kaszinóban állandó téma a millstatti rejtély főhőse. Most már azt találgatják, hogy mi lesz az itélet. Fiókbiróságok alakulnak a márványasztalok mellett. Akad itt vádló is, védő is és hosszas vita után elhangzik az itélet: **az akasztófától a felmentő ítéletig minden eshetőségnek akad szószólója.**

Fogadásokat kötnek és a találé kony budapestiek között többeknek **alkalmi üzletet jelent az Erdélyi-féle bukméker iroda.**

*

Délelőtt 11 óra. A kis szürke taxi soffőrje fékez s megállunk a Markó utcában, a törvényszék komor épülete előtt. Azt szokták mondogatni a budapestiek, hogy ez a **leghosszabb utca** Budapesten: bemegy a delikvens az egyik oldalon s két év is beletelik, amig elérkezik az utca másik végére. **Erdélyi is már másfél éve benn van Schandl utcájában.** Vajjon meddig?

*

Hosszas igazoltatások következnek. Fazekas, törvényszéki irodaigazgató jóvoltából azonban egy negyedóra mulva kezemben a sajtóbelépő és nemsokára ott ülök a tárgyalóteremben, az ujságirók részére fenntartott padok között.

A terem most is zsufolva, mint mindig. Dr **Gál** Jenő, a védő beszél. Csupa ideg ez az ember. Egymásután sorakoztatta fel **jogi érveit. Schandl** nagy érdeklődéssel figyeli **a hires kriminálista előterjesztéseit.**

Erdélyi unottan ül a börtönőr mellett. Egykedvüen bámul maga elé. Távolról sem az a hős, mint amilyennek megfestik napról-napra a szenzációhajhász riporterek.

Egy órahosszat voltam benn a teremben és Erdélyi Béla ezen idő alatt egyetlen egyszer sem fordult hátra, hogy **„szemezzen"** a hölgyközönséggel. Lehet, hogy talán már ezt is unja. **Pedig a közönség nagy része most is nő. Ragyogó toilettek, vagyont érő bundák diszelegnek a hisztérias lipótvárosi asszonyokon és a szenzációra éhes pesti démonokon,** kik lélekzetfojtva figyelik, — hogy vajjon mit mond dr. **Gál** Jenő, **hogyan vallanak Löwék?**

A mentőtanuk napja van ma — ez **a tárgyalás most egészen a védelemé.** Gál Jenő irtózatos erőfeszitésének eredménye. **Minden áron fehérre akarja mosni** az alaposan befeketitett Erdélyit. Nehezen **fog** sikerülni. **Hiába vállalkozott — azt hiszem — a hollő szerepére.**

*

Kollegáktól hallottam az Erdélyi tárgyalás alatt. Lehet, **hogy nem uj ez a kis történet, de én még nem** hallottam.

Az Otthon Irók és Hirlapirók körében az Erdélyi tárgyalásról beszélnek.

— Szenzációs az a Schandl! — mondja az egyik.

— Nagyszerü **Gál Jenő!** — replikázik a másik.

Nehány másodpercig csend. Majd a világ legtermészetesebb hangján megszólal **Sebestyén** Géza, a Városi Szinház igazgatója:

— **No, de azért a darab sem rossz.**

*

Kezd unalmassá válni a tárgyalás. Menni akarok. Csábit Budapest. hiv az utca. Egy alkalmas pillanatot várok csak, amikor feltünés nélkül távozhatok. Nem kell sokáig várni. Uj tanu következik és ezt a nehány másodperces szünetet használom ki és már megyek tovább: **ki a friss levegőre.** Magam mögött hagyom ezt a miliőt, ezt a közönséget, ami a **legjobban jellemzi a mai Budapestet.**

*

Debreceniekkel találkozom. Szórakozni jöttek fel a fővárosba. Mesélik, hogy nagy csata szinhelye volt az elmult éjszaka az egyik körüti kávéház. Pezsgős üvegek durrantak, a cigány huzta és mulatott a jó vidék. Már meglehetős nagy volt az „atmoszféra nyomása" a társaság minden tagjánál, amikor azt proponálta az egyik, hogy **„menjünk fiuk a Mulin Rugeba".**

— Te marha! — szólal meg erre a másik aranyifju — **mit akarsz ott locaka?**

Hiába, ezekben a fiatalemberekben **„van vonal".**

*

Tele tüdővel szivom Budapest kőszénporos, de nekem mégis drága levegőjét. Évekkel ezelőtt láncolt magához engem ez a város és azóta elválni tőle nem tudok. Észre sem veszem, hogy már régen leszállott az est és ráboritotta sötét takaróját a lüktető nagy városra.

Eszembe jut egy régen elcsépelt kuplé: **„Látta-e már Budapestet éjjel?"**

Láttam és most mégis megyek ujra felfedezni, mert **„Akit egyszer az éjszaka rabjává tett, nem lesz abból nappali fiu....."**

*

Bellevue. Ott áll Budán a Vérmezővel szemben. Ez ma a legelegánsabb, legfelkapottabb étterem Budapesten. Nagyszerü hangulat uralkodik ebben a helyiségben és engem is elkap és visz magával. — Igazi uri környezet. Nem a parvenük látogatják — bár ebből a fajtából is akad — hanem az igazán exclusiv, válogatott társaság.

Komoly, méltóságteljes csönd. A vendégek halkan beszélnek. Talán **éppen ez az, ami megkapó Budapest fergetegében.**

*

A jazz-band a legujabb slágereket játsza. De a tango dominál. Egymáshoz simulva járják a párok ezt a buja, erotikus vonalakból összerött táncot.

„Feketehaju madonnám" — énekli a jazz-dobos és én partnernőm szemei közé nézve uszom a sima parketten...

*

Sokan vannak itt leszegényedett dzsentrik is, akik azonban még igyekeznek lépést tartani a korral. **Lehet, hogy az ebéden spórolták meg azt, hogy a Bellevueben vacsorázhassanak.** Szemükben csillog a monokli és távozáskor hanyag elegánciával dobnak a zene tányérjába egy öt pengőst.

Hja, a szerencse forgandó. **Nem is olyan régen még százassal fizettek.** Igaz, hogy akkor még az a bankó nekik **kevesebbet jelentett, mint ma az az öt pengő.**

*

Ez ma Budapest: Nyomor. Bün. Jólét.

FERENCZY GYÖRGY.

— Itt Miet bankár.

— Örvendek Sire! Kérem fáradjon át hozzám. Fontos és nagy horderejü ügyben veszem az Ön közismert cégét igénybe.

— Kicsit később szeretnék lordságod rendelkezésére állani, jelen pillanatban defektes a kocsim.

— Elküldöm az enyémet. Tehát mennyi időn belül számithatok önre?

Tiz percen belül Sire!

— Helyes. Várom!

Miet bankár letette a telefonkagylót és felvette a házi telefont.

— Az információs osztályt!

— Halló, osztályfőnök ur, hozza át az edinburgi referenciákat.

Az osztályvezető átjött.

— Parancsol?

— Lord Steelről kérek referenciákat.

Az osztályvezető felütötte a regisztert és olvasott.

— „Lord Steelről Edinburg legrégibb nemesi családjának seniorja. Skótország egyik leggazdagabb fördbirtokosa. Ujabb időben mérhetetlen értékü bányarészvények ura. Mint drágakőgyüjtő, messzeföldön hires. Nemcsak családja szerzett kincseit őrzi, de maga is jelentős összegekért vásárol évről-évre. Több történelmi értékü nagyobb értékü nagyobb ékköve mellett párját ritkitó gyüjteménye van az ujabb rendszerrel csiszolt drágakövekből. Drágaköveinek megközelitő értéke 5,000.000 font. Vásárolni Londonban Astor et Conál, Bruxellesben az Encoroma cégnél és Párisban a Klingnél szokott. Százezer fontnál kevesebb ékszert sosem vásárol, főügynökeink ugy Londonban, mint Edinburgban többször mutatak be neki kollekciót, eddig siker nélkül. A referenciát londoni főügynökünk küldötte be, megjegyezvén, hogy vevőink közül Crissy herceg és D'Mun márki jóbarátai a lordnak s igy az ő utjukon vevőink közé lehetne a lordot is szerzni.

— Elég. Köszönöm. Kérem kötessen össze Crissy herceggel.

Az osztályvezető kiment, egy pere mulva csengetett a telefon.

— Halló, itt Crissy herceg titkára és ott?

— Miet bankár. Üdvözlöm, lovag Ramak. Beszélhetek a kegyelmes herceggel?

— E pillanatban sajnos, nem, az Aostai herceg őfensége van itt.

— Akkor Önt kell megkérnem, előre is biztositom, hogy nagyon le kötelez, a herceg azonkivül is Önre bizná az ügyet.

— Parancsoljon velem. Miről van szó?

— Ismeri Ön lord Steelt?

— Természetesen. Többször voltam vendége. Ma délután nálunk lesz a lord egy bizalmas összejövetelen. Ugy tudom, tegnap érkezett Párisba.

— Nos a lord pár perccel ezelőtt felhivott és magához kéretett. Én szeretném, ha Crissy herceg nehány ajánló szót találna előljáróba. Természetesen most ezért nem zavarom, viszont a herceg nevében ezt Ön is megteheti.

— Tökéletesen megértem Önt bankár ur. Lord Steel kissé visszavonult gentlemann. Én azonnal felhivom őt és csak természetes, hogy módot fogok találni arra, hogy megemlitsem az Ön páratlan értékü müveit.

— Köszönöm. Egyébként holnap legyen szerencsém, nehány bizalmas dolgot szeretnék Önnel megbeszélni. A viszontlátásra!

Miet bankár hatalmas páncéltermébe ment. Egy pillanatig gondolkozott, hogy vegyen-e magához ékszert, mivel azonban a lord egyetlen szóval sem árulta el, miért kéreti, nem akart erőszakosna klátszani Meggyőződött, hogy a páncélszekrények gondosan le vannak zárva, behivatta helyettesét. Épen a kabátját, kalapját segitette fel az inas, mikor a liftes jelentette, hogy odalent egy autó várja.

Miet bankár lesietett és beült a hatalmas sárga, belül virágvázákkal és orchideákkal pazarul feldiszitett autóba. Izgalom, vagy valami előérzet fogta el, maga sem tudta de furcsán érezte magát. Az autó nehány pere alatt a hotelhez érkezett.

Lord Steelhez.

(Folytatása következik.)

Vízvezeték
Gőzfütés
Csatornázás
Egészségügyi berendezés

Fülöp Miklós

vízvezeték, csatornázás és fütőberendezési vállalata
DEBRECEN, Csapó ucca 3
Telefon 9—17.

Költségvetés díjtalan.

Farsang

Ugy hangzik, mint valami kinai szó — s mégis benne van mindnyájunk szótárában, gondolatvilágában, szivében. Sokan most élik, sokan csak az emlékezet könyvében lapozgatva bukkannak rája... De itt van s mindnyájan lelkendezve, vágyódással köszöntjük: hátha ez lesz az igazi, melyben megtaláljuk a mindennapi gondok, redők és fájdalmak édes orvosságát. Ha csak nehány jókedvü órát, nehány édes mámort kölcsönző italt, egy biztató mosolyt, egy felmelegitő baráti szót és kézszoritást nyujt is, ha csak feledteti is az édes muzsikaszó a keserü bánatot, ha csak hazug mosolyt is, de ajkainkra lop egy pár pillanatra, akkor is, ugy is vágyódva köszöntünk: farsang!

Mert szükségünk van erre a harminchét napra, hogy abból nem harminchét órát, de legalább harminchét percet tölthessünk el a feledések, a kábulatok és önkivületek megnyugtató barlangjában! — Mert ahányan vagyunk, annyian s annyiféleképen gondoljuk el napról-napra: milyen jó volna elfeledni mindent, ami sebez, ami fáj! S akik már csordultig vannak s akik már ezt a harminchét percet sem remélik, vagy akiket ez már meg nem vigasztal, azok a farsang helyett a veronált, az ópiumot, a kokaint keresik; vagy beledobják magukat a mocsarakba, hogy ott és abban feledjenek, ha mindjárt a szépség, a jóság, a becsület feladása és elvesztése árán is!

Az ember voltaképen mindig várakozó s valamit megközelitő állásban van.

Várjuk a tavaszt! Dal, illat, friss levegő, felfrissitő szél, mely átjárja meggémberedett tagjainkat! — Messziről visszatérő vándorfelhők, visszaköltöző madarak... visszaköltöző emlékek, melyek ujra bimbóba szökkennek, kivirágoznak!

Várjuk a nyarat, uj terméseket érlelő, uj tettekre hevitő melegét!

Jön az ősz... édes, enyhe melegével, bánatos szintelen, de még sirjainkat, emlékeinket beboritó virágnival, aranyveretü, hulló leveleivel, mindent megsiratő meleg könnyeink őszi esőjével!

S aztán jön a tél... várjuk, vágyjuk... a csendes elpihenést, a nagy hótakarót, mely elfedi a nagy letarolt mezőket, a bánat szántotta fekete barázdákat, a kifosztott tarlót, a szegény, virágtalan avart! Szemfedőt, mely alatt nem lát már senki minket s mi sem látunk senkit, semmit!

A gyermek várja ifjusága kivirágzását, a férfi uj tavaszát élete párjában, a nő a melegitő nyarát a maga férfijában. A felnőtt a sikereket, a nagy törekvések gyümölcsét; a költő a lant verésében a szive dobogásának mesés visszhangját, a tudós az álmatlan éjszakák alatt az emberiség megujhodását szülő tanulmányainak pirkadó hajnalát... Várunk... egyre várunk valakit... és valamit!

Jönnek a nagy ünnepek, a szent Karácsony: szeretet, csendes béke minden szivben, minden oduban! ...Egy perc... s az álomnak ujból s nincs vége!

Várjuk az uj évet! A sok b. u. é. kivánság ugy hangzik mintha messziről vadállatok egy perere megszelidülve maguk előtt is ismeretlen hangot adnának! Boldog u. é. kivánok! Hát ki az, aki még ma boldogságot kiván az ember társának! Szivből, igazán!...

Óh ez az uj év, amit mindannyian szintén várunk, csak arra jó talán, hogy mint egy nagy küszöbön elvágódjunk, vagy megint négykézlábra ereszkedjünk, mint a láncon vezetett medve s igy egy ugrással átbukfencezzünk az ó évből az uj évbe! Pedig ez az uj év is egy várva várt vendég, egy attasé, aki bejelenti a nagy gazdag látogatót, aki háromszázhatvanöt napig lesz lakója otthonunknak, szivünknek, agyunknak!

Ő rá hivatkozunk majd minden szerelmes levélben, minden számlában, az anyakönyvi kivonatoknál s az örök álmot hirdető hullalevélnél. Ezt is várjuk, s mint kerekes kutnál, ha a nyár izzó tüzében lerohanni hagyjuk az üres vedret a feledés sötétjébe, türelmetlenül huzzuk az uj, a még friss vizzel teltet... Ilyen veder az uj esztendő, melynek a mélyéből fáradsággal felvont vizével akarjuk üditeni szomjunkat, lemosni izzadt tagjainkat, gyógyitani régi sebeinket! Az ám, de elég egy-két nap s várakozásunk már is kielégitetlen marad,... maradunk a régiek s az uj esztendő sem jobb a réginél! — Mi marad hát... mire várunk még!

Oh itt a farsang! A mámor, a vágyak, a feledések serlegével! S mig összefont karokkal állok és messziről: a lemondások vizéről nézem a partokat: vad zene ütemei csapódnak hozzám és látom, hogy a várakozó sereg mint rohan az egyetlen, mindent feledtető mámor és kábulat szigetére...

S messziről jól kivehetem, hogy a sok szines, tarka selyem és szikrázó diadém és piros ajak mosolya mind... mind mennyire talmi, mennyire olcsó farsangi portéka! Csak egy valódi minden arcon: az álarc!

Emberek mulassatok! Ti csak egymást láthatjátok, önmagatokat nem! S ez még a szerencsétek!

Buchwald Andor.

Az öregség, rokkantság, özvegység és árvaság esetére szóló kötelező biztositás tárgyában hozott törvény ismertetésének folytatása

VI. fejezet. A biztositás szolgáltatásai. Az öregségi járadékra igényjogosult az a biztositott, aki 65. életévét és az öregségi járadékra vonatkozólag megállapitott várakozási időt betöltötte és a városnyba lép.

Rokkantsági járulékra igényjogosult az a biztositott, aki állandóan rokkant, a rokakntsági járadékra megállapitott várakozási időt betöltötte és a városnya ép. Rokkantsági járadékra, a rokkantság tartmára igényjogosult az a biztositott is, aki ugyan nem állandóan rokkant (ideiglenes rokkantság), azonban egy éven át megszakitás nélkül rokkant volt, vagy a betegség biztositási táppénz élvezetének megszünése után is rokkant maradt.

Az öregségi, vagy rokkantsági járadék a járadéktörzsből és a fokozódó járadékrészből áll.

A járadéktörzs évi 120 pengő; a járulékok számával arányosan fokozódó járadékrész egy-egy évre a biztositott után lerótt járulékok összegének 24 százaléka. A tisztviselőkre és művezetőkre vonatkozólag pedig annak 19 százaléka.

Az özvegységi járadékra igényjogosult a meghalt biztositottnak felesége, ha a biztositott a 200 járulékhetes várakozási időt betöltötte, a városnya ép és ha a hátrahagyott feleség életének 65. életévét betöltötte. Kivételt képeznek a tisztviselőknek, művezetőknek, valamint a kereskedősegédeknek felesége, akik korukra és egészségi állapotukra való tekintet nélkül özvegyi jxáradékra jogosultak.

Árvajáradékra igényjogosult az elhalt járadékos törvényes és törvényesitett gyermeke 15. életévének betöltéséig, ha pedig teljesen keresőképtelen, vagy ha hivatásbar, való kiképzésben részesül, vagy iskolai tanulmányokat folytat, 17. életévének betöltéséig. Tisztviselők, művezetők és kereskedősegédek gyermekei iskolai tanulmányuk folytatásának igazolása nélkül 18. életévük betöltéséig igényjogosultak árvajáradékra.

Az özvegyi járadék 50 százaléka, a félárvajáradék 15 százaléka, a teljes árvajáradék 30 százaléka annak a járadéknak, amelyre az elhalt házastársnak, illetőleg a szülőnek a törvény rendelkezése alapján igénye vagy városnya volt.

VII. fejezet. A szolgáltatásokra való igényjogosultság szünetelése és megszürése tekintetében követendő eljárást szabályozza.

VIII. fejezet. Egészségvédő és gyógyitó eljárás. Az intézetnek öregség, rokkantság, özvegység és árvaság esetére biztositó ága egészségvédő és gyógyitó szolgálatot köteles szervezni. Ennek a szolgálatnak az a célja, hogy a biztositott népesség tömeges megrokkanását megelőzze, továbbá a biztositottakat fenyegető korai megrokkanás bekövetkezését késleltesse és az ideiglenes rokkantságot megszüntesse. Ebből a célból az intézet gyógyintézményeket létesithet és tarthat fenn.

IX. fejezet. A Biztositás szervezete. A biztositást egyrészt az Országos Társadalombiztositó Intézet, másrészt a Magánalkalmazottak Biztositó Intézete látja el. Az Országos Társadalombiztositó Intézet tagjai mindazok a munkaadók is, akik biztositásra kötelezett alkalmazottakat foglalkoztatnak. Az Intézetet önkormányzat szervek igazgatják, még pedig a közgyülés, az igazgatóság, az elnökség, a járadékmegállapitó bizottság, az alapokat ellenőrző bizottság és a kerületi pénztári választmányok.

Az önkormányazti szervek működése a munkásbiztositási törvényben megállapitott módon paritásos alapon történik. A szavazásban a biztositásra kötelezetteknek és munkaadók képviselői csak egyenlő számban vehetnek részt, ha az erre irányuló indítványt akár az egyik, akár a másik érdekeltség jelenlevő képviselőinek kétharmad többségével hozott határozata alapján a szavazás megkezdéséig előterjesztik.

A Magánalkalmazottakat Biztositó Intézetnek tagjai a tisztviselők, művezetők és kereskedősegédek, illetve ezek munkaadói.

X. fejezet. Eljárás. a) Bejelentési kötelezettség. A munkaadó e törvény alapján biztositásra kötelezett minden egyént, akit vállalatában, üzletében, hivatalában, vagy háztartásában foglalkoztat, a munka megkezdésétől számitott nyolc napon belül az illetékes intézetnél bejelenteni köteles, még pedig a munkásokat az Országos Társadalombiztositó Intézethez, az épitésvezetőket és egyéb tisztviselőket Budapesten és környékén a Magánalkalmazottak (Ferenc József Kereskedelmi Kórház) Biztositó Intézetnél.

A bejelentés a betegségi bejelentéssel együtt ugyanegy nyomtatványon történik, úgy, hogy e tekintetben a munkaadóérdekeltség újabb adminisztratív megterhelésnek nincsen kitéve, kivéve azon alkalmazottakat illető eseteket, akiket betegség esetére nem kell biztositani.

Ha a bejelentés az előirt szabályoknak nem felel meg, akkor ez meg nem történtnek minősül és maga után vonja mindazon büntetőjogi következményeket, amelyek a bejelentési kötelezettség elmulasztásával járnak.

Az alkalmazás minőségében és a javadalmazás összegében beállott minden változást nyolc nap alatt be kell jelenteni. Ugyancsak köteles a munkaadó bejelenteni a nevében, vagy cégében a vállalat, az üzem, a hivatal, a foglalkozás, vagy a háztartás elhelyezésében (átköltözés), végül a munkaadó személyében történt minden változást. A munkaadó személyében bekövetkezett minden változás bejelentésére az uj munkaadó köteles.

Az a munkaadó, aki a biztositásra kötelezett egyént a szabályszerü időn belül nem jelenti be, a munka megkezdésének időpontjától a munkaviszony megszünéséig járó biztositási járulékokat köteles az intézetnek utólag befizetni. Ebben az esetben a bejelentés tényleges megtörténtéig járó időre a munkaadó a járulék felét a biztositásra kötelezett egyén javadalmazásából nem vonhatja le, ugyszintén akkor sem, ha a javadalmazásban történt emelkedés bejelentését elkésetten teljesiti.

Az alkalmazottat csak a valóságos jövedelmezés alapján szabad bejelenteni és a munkaadó csak az ez alapon számitott járulék felét vonhatja le. Ha az alkalmazottat a valóságosnál magasabb javadalmazás alapján jelentik be anélkül, hogy a többletre nézve az intézet az önkéntes magasabb biztositáshoz hozzájárult volna, úgy a járadék megállapitásánál csak a valóságos javadalmazás alapján fizetett járulékot lehet figyelembe venni.

Ha a munkaadó a munkaviszony megszünését nyolc nap alatt bejelenteni elmulasztja, úgy köteles a járulékot a bejelentés megtörténtéig, vagy add'g, amig az intézet a munkaviszony megszünését más módon meg nem állapitja, az intézetnek *megfizetni* anélkül, hogy a járulék felét a biztositottól levonhatná. A munkaviszony tényleges megszünését követő időre fizetett járulékokat a járadék megállapitásánál figyelmen kivül kell hagyni.

Minthogy a munkások ki- és bejelentése a betegségbiztositó be- vagy kijelentéssel egyidejüleg egy nyomtatványon történik, éppen ezért a heti- és havijegyzékek rendszere itt is megmarad.

A háztartási alkalmazottak bejelentése Budapesten és azokon a helyeken, ahol ezt külön rendelet szabályozza, rendőrségi lakásbejelentési lapokon történik.

b) *Járulékok kezelése.* Az öregségi és rokkantsági biztositásra kötelezett egyének után fizetendő biztositási járulékokat a betegségi biztositási járulékokkal együtt mint társadalombiztositási járulékokat kell kiróni és beszedni. A befolyt összegekből a következő alapokat kell létesiteni: 1. gazgatási alapot; 2. egészségvédő és gyógyitó eljárási alapot; 3. járulék tartalékalapot; 4. önkéntes biztositási járulék tartalékalapot.

Az öregségi és rokkantsági biztositási járulékok 4 százalékát az gazgatási alap javára, 6 százalékát az egészségvédő és gyógyitó eljárási alap javára, 90 százalékát pedig a járulék-tartalékalap javára kell forditani.

Az intézet járuléktartalékalapjai csak 1. magyar államadóssági kötvényekbe; 2. a törvény által megállapitott kamatozású értékpapirokba; 3. az intézet tulajdonában levő kellő jövedelmet hajtó tehermentes bérházakba, munkás- és tisztviselőházakba, úgyszintén e törvény rendelkezései alapján járadékot élvező egyének ellátása és elhelyezésére alkalmas épületekbe (gyógyintézetekbe, szanatóriumokba stb.), végül ilyen házak épitési céljaira folyósitott telekkönyvileg első helyen bekebelezett kamatozó jelzálogkölcsönökbe helyezhetők el.

c) *Igénymegállapitás.* Az öregségi, rokkantsági és özvegyi járadékra vo-

jogatkozó igényét az igényjogosult, illetőleg törvényes képviselője vagy maga, vagy igazolt meghatalmazottja útján az intézetnél szóban vagy írásban előterjesztett kérelemmel érvényesítheti.

XI. fejezet. Az elismert vállalati nyugdíjpénztárak. Az a vállalat, amely 1928. évi január hó 1-én tényleg fennállott és a törvény hatálybalépésekor is még működő legalább 40 tagot számláló nyugdíjalapot, nyugdíjpénztárat, vagy nyugdíjegyesületet tart fenn, 1929 január 1-től számított egy hónapon belül a nyugdíjpénztárak szabályzatát alapszabályként való jóváhagyás végett a népjóléti és munkaügyi miniszterhez köteles felterjeszteni. E fejezet a vállalati nyugdíjpénztárak működésére és szervezetére vonatkozó szabályokat tartalmazza, amelyek az építőiparokat nem érintik.

XII. fejezet. Vegyes rendelkezések. A törvény betegségi biztosítás alá vonja azokat is, akik öregségi, rokkantsági, özvegyi és árvasági járadékot élveznek. Ezek a betegségi biztosítási járulékok teljes összegét tartoznak fizetni, azonban csak orvosi kezelésben és gyógyszerellátásban, valamint temetkezési segélyben részesülnek, táppénzt azonban nem kapnak.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet és a Magánalkalmazott Biztosító Intézetének öregségi, rokkantsági, özvegység és árvasági biztosító alapjához az állam az 1933—34. költségvetési évtől kezdve évi 4,000.000 pengővel járul hozzá, amely összeg ezután 50 éven keresztül e kezdő hozzájárulás 5 százalékával emelkedik és 1984—85. költségvetési évtől évenként állandó. Az állam ezen hozzájáruláson és a betegsegélyző törvényben megállapított évi 2.200.000 pengőn felül 1929 január 1-től kezdve évi egymillió pengővel járul a két intézet ügyviteli költségeihez.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet igazgatósága az alapszabályokban meghatározott számú, de legfeljebb 40 tagból és ugyanannyi póttagból áll, akiket a közgyűlés biztosításra kötelezett és munkaadó tagjai mind a két érdekeltségből egyenlő számban választanak. Az elnökség legfeljebb 10 tagból és ugyanannyi póttagból áll.

XIII. fejezet. Büntető, átmeneti és életbelépő rendelkezések. Ha a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, 1000 pengőig, ismétlés esetében pedig 3000 pengőig terjedhető pénzbírsággal kell büntetni azt a munkaadót, aki elfogadható ok nélkül:

1. a jelentéseket, vagy bejelentéseket nem a törvényes határidőben és szabályok szerint teljesíti;
2. bérjegyzéket nem vezet, vagy nem szabályszerűen vezet és azt a megszabott ideig meg nem őrzi;
3. a biztosítási járulékot és pótjárulékot esedékességük szerint nem fizeti be.

A pénzbírságot az intézet szabja ki. A kiszabásra illetékes önkormányzati szervet az alapszabály jelöli meg.

Két hónapig terjedhető elzárással büntethető az az egyén, aki jelentésében, vagy bejelentésében szándékosan valótlan adatot ad elő, vagy aki abból a célból, hogy az őt terhelő fizetési kötelezettségektől jogtalanul mentesüljön, bejelentési kötelezettségét a törvényes határidőben és szabályok szerint szándékosan nem teljesíti, vagy aki a biztosításra kötelezett munkástól levonható járulékrészt a törvényes határidőben szándékosan meg nem fizeti.

Pénzbüntetéssel büntetendő az a munkaadó, aki a helyszíni vizsgálatot megakadályozza, a vonatkozó jegyzékek és nyilvántartások megtekintését meg nem engedi, aki biztosításra kötelezett alkalmazottját önkormányzati tisztségének betöltésében a nála tett bejelentés ellenére akadályozza, aki munkavállalójával e törvénybe ütköző szerződést köt, vagy annak javadalmazásából törvényellenesen többet, vagy kevesebbet von le, mint amennyire a levonás jogosult.

Késedelmes fizetés esetén a késedelem minden megkezdett hónapjára a hátralékos járulék 2 százalékát kell késedelmi pótlék fejében befizetni. Ha valaki a fentebb felsorolt kihágásokat 2 éven belül, az utolsó kihágás elkövetését megelőző büntetés ellenére újból elköveti, 2 hónapig terjedhető elzárással büntethető.

Az intézet önkormányzatának az a tagja, aki ügykörébe teljesítésében tudomására jutott és valamely család, vagy személy jóhirnevét veszélyeztető titkot, vagy az üzemi, illetve üzleti titkot mással jogtalanul közli, vagy a maga, vagy más javára jogtalanul felhasználja, szintén kihágást követ el.

A fiatalkorúak képességvizsgálata. A törvény 99. §-a elrendeli, hogy 17 évnél fiatalabb biztosításra kötelezett egyének a biztosítási viszonyba belépésüktől számított egy éven belül az intézet által szervezett képességvizsgálatnak kétszer kötelesek magukat alávetni. A képességvizsgálatra kötelezettek munkaadó kötelesek utasítani az illetőket, hogy e kötelezettségüknek tegyenek eleget. Az a munkaadó, aki nem gondoskodik arról, hogy 17 évnél fiatalabb, biztosításra kötelezett munkavállalója az intézet által szervezett képességvizsgálatnak magát alávesse, kihágást követ el, amely miatt pénzbüntetésnek van helye.

E törvény végrehajtása tárgyában kiadott rendelet lapunk holnapi számában közöljük.

Ragyogó nagyvárosi világítást kap a Piac ucca

A világítási vállalat kora tavasszal felszereli az uj függő ivlámpákat. — Hét uj ivlámpát is felállitanak.

Debrecen város tanácsát már több izben foglalkoztatta a Piac utca világításának a problémája. Legutóbb Borsos József műszaki tanácsos tett előterjesztést erre vonatkozólag, akkor azonban érdemben nem foglalkozott ezzel a tanács, hanem részletes javaslattételre utasította a műszaki ügyosztályt.

A csütörtöki tanácsülésben Borsos József Rimanóczy Bélával, a Világítási Vállalat igazgatójával egyetemben részletes előterjesztést tett a Piac-utca világítására vonatkozólag.

Több terv merült fel, mig végre a hozzászólások özönéből lassankénti kialakult a végleges megoldás.

Annyi kétségtelen, hogy a fő utca intenzivebb megvilágítására feltétlenül szükség van. Számitani kell ugyanis arra, hogy a tavasszal hársfákat ültetnek a Piac-utcán a korzón végig, s ezek a fák néhány év alatt rendkivül megnövekednek és meglombosodnak. — Egyébként is már a város fejlődése is azt kivánja, hogy a fő utvonalakat nagyvárosi mintára világitsák.

A Petőfi-tértől a Kálvin-térig terjedő vonalon az ugynevezett oldallámpákat leszerelik s ezek helyett az uttest fölött hét uj hatalmas ivlámpát fognak kifeszíteni. A hét ivlámpa költségei 32 ezer 175 pengőt tesznek ki.

Szükség volna még a gázlámpák szaporitására, de mivel ezen a téren más megoldás is lehetséges, a tanács ugy határozott, hogy egyelőre eláll a lámpák számának felemeléséről. Ehelyett a meglévő 172 drb gázlámpát gombaégőkkel szerelik fel, amelyeknek a gázfogyasztása alig valamivel több az eddigieknél, viszont sokkal jobban világitanak. Ennek a tervnek a megvalósitása körülbelül 15 ezer pengőbe kerülne.

Az átalakitott gázlámpák évente mintegy 18 ezer köbmétert fogyasztanának, amelynek költségei 3600 pengőt tennének ki. — Ez az összeg még redukálódni fog, a mennyiben a fasorban lévő régi gázlámpákat eltávolitják.

A Máv. a Petőfi-téren a pályaudvar környékén két nagy ivlámpát állit fel s igy a tanács ide csak egy ugynevezett püspökbotos ivlámpát állit, ami a Petőfi-téri parkot fogja bevilágitani.

Szóba került az a terv is, hogy a Piac-utcába torkoló utcák bejáratát zsintén ki kellene világitani. Ez 7500 pengőbe kerülne. A tanács azonban egyelőre elejtette ezt a tervet, amelynek megvalósitása még nem olyan sürgős. Jövőre talán lehet róla szó.

Mikor azután Vargha Elemér, Zöld József, Miszti Károly, Csürös Ferenc, Vass Károly, Borsos József és Balla Bertalan hozzászólásai után végre konkrét formában foglalták az egész tervezetet, — felmerült a legnehezebb probléma: honnan vegyék az uj ivlámpák felállitására és a gázlámpák átalakitására a 47 ezer pengőt?

Ezzel kapcsolatban még azt is számitásba kell venni, hogyha pót hitelt kérnek a terv megvalósitására, a vonatkozó közgyülési határozatot a belügyminiszterhez is fel kell terjeszteni jóváhagyás végett. — Ez viszont késleltetné az egész ügyet. Már pedig az ivlámpák felszerelését és a gázlámpák átalakitását még a parkirozás és a további aszfaltozás megkezdése előtt eszközölni kell.

A tanácsot Rimanóczy Béla segitette ki a bajból, — aki, hogy az összes formai akadályokat és nehézségeket elháritsa, kijelentette, hogy a költségeket a Világitási Vállalat plussz jövedelméből fogja fedezni két évi beosztással. A 32 ezer pengőt az 1929-ik, a 15 ezer pengőt pedig az 1930-ik évi költségvetésbe állitja be.

Biró János ny. miniszteri tanácsos nyilatkozata a Hortobágy hasznositását célzó javaslatáról

Kaptuk és köszönettel közöljük az alábbi sorokat:

Igen Tisztelt Szerkesztő Ur!

Méltóztassék megengedni, hogy a „Debrecen c. lap 1928. évi december 25-iki számában megjelent „Megvalósulás előtt a Hortobágy jobb hasznositása" c. cikkhez — Zöld József kedves öcsénuram nyilatkozatát illetőleg — azt a megjegyzést fűzhessem, hogy az én szerény javaslatom, — melyet a „Debreceni Szemle" tudományos folyóirat az 1928. évi október havi számában szives volt egész terjedelmében leközölni, — nem a városházi utólagos tanácskozásból, hanem abból a helyszini elgondolásból és töprenkedésből szürődött le, hogy miképen lehetne az Alföldön legelő jószágot a nyári aszály tartama alatt szükségtakarmánnyal ellátni, mert összefacsarodott a szivem, mikor 1924. év nyarán a kiaszott Hortobágyot perzselő napsütésben 9 napig jártam és a legelőállatok rettenetes kinlódását, a tavalyi esikó elhullását láttam és mert hasznos háziállatoknak az éhenpusztulásig fokozódó kinlódását tétlenül nézni akkor, amikor vadállatok kimélésére és óvására különös egyesületek működnek: valóban embertelenség és barbarizmus.

Egyébként nem az a fontos, hogy szerény javaslatom miből szürődött le hanem az, hogy megirtam, megirni mertem akkor, amikor a Hortobágy sorsa lent és fent már meg volt pecsételve és megirtam ugy, hogy az minden oldalról megvitatván, egyetértőleg elfogadtatott és most a megvalósulás előtt áll.

Boldog vagyok abban a tudatban, hogy a Hortobágy jövőben is a debreceni gazdaközönség állattenyésztését fogja szolgálni, még pedig magas kultura és belterjes legelőgazdaság kapcsán, nem pedig nomád életet folytatva.

Soraim szives közlését kérve, maradtam Szerkesztő Urnak

t. hive

Budapest, 1929. évi január hó 9.

Biró János
ny. miniszteri tanácsos.

Kolozsváry

modern fodrászata, speciális női hajvágás, ondolálás, hajfestés, manicur,
Rózsa ucca 3. szám

TISZÁNTÚLI HÍRLAP R.-T.
KÖNYVNYOMDAVÁLLALATA

KÉSZÍT KÖNYVEKET, ÜZLETI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOKAT, FALRAGASZOKAT, MEGHÍVÓKAT, SZINLAPOKAT, LEVÉLPAPIROKAT, BORITÉKOKAT, SZÁMLÁKAT, SZÓRÓCÉDULÁKAT, RÓPLAPOKAT STB.: OLCSÓN ÉS ÍZLÉSES KIVITELBEN.

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 1

SZINHÁZ ÉS MOZI

MÚSOR:

Péntek, bérletszünet, tisztviselőest: Régi nyár.

Németh Ila megvált a társulattól.

Németh Ila, a Csokonai szinház tehetséges szubrettje szerdán levelet intézett Kardoss Géza szinigazgatóhoz, mely levélben bejelentette, hogy megválik a Csokonai szinháztól. — Nemcsak szinházi körökben, de a közönség soraiban is méltán feltünést kelthet a kiváló szubrett ez elhatározása, mert hiszen Németh Ilának olyan jelentős sikere volt a Gyurkovics fiukban, legutóbb pedig a Remete csengettyüjében, hogy mindenki méltán várta nagyobb fog lalkoztatását. Németh Ila szerződésbontásának okai felől a következőket sikerült megtudnunk:

Németh Ila szerződtetése után Szolnokon és Debrecenben a Gyurkovics fiukban mutatkozott be és pedig oly sikerrel, hogy mindenki azt gondolta, hogy ezután a szinház igazgatósága foglalkoztatni fogja. Ezzel szemben az történt, hogy az operett ujdonságokban nem jutott megfelelő és tehetségéhez mérten szóhoz. Végre jött a Verebélyi lányokra való készülődés, mikor is a direkciótól azt a biztatást kapta, hogy az egyik vezető szubrett szerepet neki osztjak ki. Most aztán az történt, hogy a Németh Ilának igért szerepet másnak osztották ki. Németh Ila ebben mellőzést látott és levelet intézett a szinház igazgatójához, melyben kérte szerződésének felbontását. Erre tegnap este érkezett meg Kardoss Géza válasza, melyben közli, hogy a művésznő kivánságának eleget téve, szerződését felbontotta. Németh Ila igy ma már nem tagja a Csokonai szinháznak és ma este már Budapestre utazik. Németh Ila távozása bizonyosan széles körökben fog sajnálattal találkozni, mert egyike volt azoknak a szinésznőknek, akik meglehetősen nagy szimpathiának és tiszteletnek örvendtek.

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Ma, pénteken este bérletszünetben féláru tisztviselő-est:

Régi nyár

Kovács Terus, Antók, Misoga, Tamás, Halasiné, Sugár Misi, Unger.

Szombat este bérletszünetben, — Kardoss Géza felléptével, — **Antonia.** A cimszerepet a betegségéből felépült Kovács Terus kreálja, akinek Antonia régi parádés alakitása.

Az **Antónia** holnapi előadására olyan nagy a jegykereslet, hogy cél szerü jegyéről még ma gondoskodni.

Vasárnap délutánra tömegesen viszik a jegyeket az **Elfelejtett a hegedüm** első mérsékelt áru, délutáni előadására.

Vasárnap este bérletszünetben az eddig két telt házat vonzott: **Dolly** kerül szinre, a röpriz összes kiváló szereplőivel. Remete pompás rendezésében.

Timár Ila játsza **Dollyt!**

Ferenczy Marian temperamentumos alakitása és Halasiné aranyos humora utólérhetetlen a **Dolly**-ban.

Unger István hóditó bonviván szerepet alakit a **Dolly**-ban.

Tamás és Sugár pompás alakitásokat mutatnak be a **Dolly** holnapi előadásán.

Jöjj vissza csókos ifju nyár refrénü gyönyörü dalt Szigeti Jenő, **Cvikli** őfensége megszemélyesitője énekli a közönséggel együtt a **Dolly** vasárnap esti előadásán. Siessen helyét biztositani!

Hétfőn mutatja be a próza-együttes Zágon István idei slágervigjátékát, a Belvárosi Szinház szenzációs ujdonságát, melynek cime: **Szegény leányt nem lehet elvenni!**

Csapó Mária a **Szegény leányt nem lehet elvenni!** cimü sláger főszereplője. Partnerei: Lázár Tihamér, akinek még ilyen neki való, pompás szerepe ebben a szezonban nem volt, továbbá Ferenczy Marian, aki sokoldalusságának már több izben tanujelét adta. — Ragyogó figurák lesznek: Misoga, Thuróczy, Sugár, László Gyula, Szigethy Bandi. — Kardoss Géza egy kisgazda remekbe formált alakját viszi szinpadra, mig Szigeti Jenő mint házasságközvetitő járul hozzá a **Szegény leányt nem lehet elvenni!** előadásának előrelátható nagy sikeréhez.

Hétfőn A), kedden B), szerdán C) és csütörtökön este D) bérletben: **Szegény leányt nem lehet elvenni!** Rendező: Thuróczy Gyula.

Ifjusági előadás jövő szerdán: **Tangó-királynő.** Lehár-operett.

Zóna-előadás csütörtök délután: **Asszonyok bolondja.**

Jövő pénteken: **Az utolsó Verebély-leány.** Operett-sláger.

A mozgószinházak mai műsora:

„Meteorban" szombaton: Csak felnőtteknek! **„Kurtizán."** Világattrakció 12 felvonásban. John Barrymore és Dolores Costelloval. És a kisérő műsor. Előadások 6 és 8 órakor.

Vigszinház: Galamb a viharban, 9 felvonásban és a kisérő műsor.

Apolló: Ördögi játszma, 8 felvonásban és a Nap hőse, 6 felvonásban.

Az Apolló-mozgó tegnapi műsora.

Tegnap este az Apolló-mozgóban vig este volt, mérsékelt szellemmel. A műsor első filmje, amelynek cime „Megfogtam a kémet" volt, bosszantóan üres volta mellett technikailag is gyönge. Nyilván jó négy-ötéves film, amelynek háborús témája meglehetősen untatta a közönséget. Ezen a feliratok nemhogy segithettek volna, de rontottak. Ismeretlen szinészek, ismeretlen rendező. A debreceni mozik megtehetnék, hogy közönségüknek érdekesebb vigjátékokat adjanak. Igaz, hogy azok többe kerülnének ... — A másik film „A vereshajú" cimü „attrakció", már jobb volt. Tipikus amerikai film ugyan, Csábító Démonnal, hiszékeny öregurakkal, Szivdöglesztő Amorozóval és végül, — természetesen — happy end-del, de fordulatos volt és néhány kedves jelenet is akadt benne. Természetesen a film elszakadt néhányszor, máskor meg a villany makacskodott, vagy nem akart felgyuladni, vagy nem akart elaludni.

De ez is mérsékelt attrakció volt. Harmadrangú amerikai film. Nem értjük, hogy amikor annyi elsőrendü filmdarab van forgalomban, miért kell a debreceni közönségnek őskori remekekkel és jellegzetesen „export happy end"-filmekkel a szemét rontania?

25,000 kötetes kölcsönkönyvtárat teljesen ingyen használhatnak a „Debreczen" előfizetői

Az ingyenhasználati igazolványt előfizetőink a kiadóhivatalban bármikor átvehetik. — Minden igényt teljesen kielégit ez a könyvtár, mert mindenféle könyv megtalálható benne.

A „Debreczen" szerkesztősége és kiadóhivatala ujabb kedvezményt nyujt előfizetőinek, hogy ezáltal még szorosabbra fűzze azokat a szálakat, melyek a lapot és az előfizetőt egymáshoz fűzik. Lapvállalatunk ez ujabb tranzakcióját az a szándék hivta életre, hogy előfizetőinknek minél kényelmesebb módon lehetővé tegyük hatalmas, nagyarányu kölcsönkönyvtár igénybevételét.

A „Debreczen" szerkesztősége és kiadóhivatala a lap debreceni előfizetői számára teljesen dijtalanul és minden óvadék lefizetésének kényszere nélkül hozzáférhetővé teszi a Közművelődési Könyvtár óriási, 25.000 kötetes könyvanyagát.

Január hó 2-tól kezdve ugyanis bármelyik debreceni előfizetőnk igazolványt kap, mellyel beléphet a Közművelődési Könyvtárba és ezt teljesen szabadon és dijtalanul, óvadék nélkül használhatja. — Az igazolványt a kiadóhivatal állitja ki az előfizetők számára a kiadóhivatal helyiségeiben, József kir. herceg-utca 1. szám alatt, ugy a délelőtti, mint a délutáni órákban.

Ez az igazolvány az előfizetők számára jogot ad arra, hogy egész éven át minden különösebb beiratkozási processzus és óvadék letétel nélkül a Közművelődési Könyvtárt igénybe vehesse. A könyvtár tudvalevőleg a Déri-muzeumban van és délelőtt 10—1-ig és délután 4—7-ig áll a közönség és igy a „Debreczen" előfizetői rendelkezésére.

A könyvtárban óriási könyvanyag található. Több mint 25.000 kötetben képviselve van a klasszikus irodalomtól kezdve a legujabb irodalom termékéig minden számottevő munka. Bőséges szépirodalmi anyagon kivül megtalálható és kölcsönözhető a tudományos és ismeretterjesztő könyvek egész sorozata, sőt rendelkezésre állanak a legujabb irodalmi munkák is, melyeket a könyvtár agilis igazgatósága a megjelenésük után nyomban beszerez. — Tájékoztatás céljából különben az ujonnan beszerzett könyvek cimeit állandóan közölni fogjuk.

Megjegyezzük, hogy előfizetőink nem kötelesek semmiféle más olyan kölcsönkönyvtárba beiratkozni, hol dijat kell fizetni. Ez felesleges is, mert hiszen a Közművelődési Könyvtár minden igényt kielégit és a maga hatalmas könyvanyagában mindenféle könyv megtalálható.

Hisszük, hogy ezt az ujabb kedvezményt előfizetőink szivesen fogadják és tömegesen fognak élni ezzel, mert hiszen számukra óriási kényelmet jelent az, hogy minden különösebb „jelentkezés" és „beiratkozás", óvadékletétel" nélkül tagjai lehetnek a város legnagyobb kölcsönkönyvtárának, ahol megtalálják ugy a szórakoztató, mulattató, mint minden más komoly tudományos, stb. munkát.

Dr Veress István igazgató ünnepélye

Dr Veress István 1914 január 1-én vette át a ref. tanitóképző-intézet igazgatóságát. Igazgatóságának 15-ik évfordulóján ugy a tanárkar, mint az ifjuság igen szép szavakban adott kifejezést szeretetének és ragaszkodásának. A tanárkar nevében *Szemes* Károly h. igazgató, az önképzőkör részéről dr *Bartha* Károly felügyelő tanár mondotta az üdvözlő szavakat. Az ifjuság részéről Kalitz András 5. o. tanitójelölt fejezte ki háláját az igazgatónak a tanulók érdekében munkálkodásáért s nyujtott át egy diszes kötésü zsoltárt, mint az ifjuság ajándékát. Az igazgatót a szeretetnek ezen megnyilvánulása nagyon meghatotta s ennek köszönő beszédében kifejezést is adott.

Vasárnap érkezik Debrecenbe Kassák Lajos

A legmodernebb művészeti irányokat ismerteti az Ady-társaságban.

Vasárnap, január hó 13-án érkezik Debrecenbe **Kassák Lajos**, hogy az Ady-társaság fölkérésére előadást tartson a háboru utáni irodalmi és művészeti irányokról. Kassákkal együtt jön felesége Simon Jolán szavalóművésznő is, aki ujszerü költemények tolmácsolásával fogja illusztrálni a nagy iró előadását.

Kassák Lajos, aki egyébként is a legerősebb tehetségek egyike, akik Ady óta feltüntek a magyar lirában, szinte páratlanul jelentős egyéniség a modern magyar költészet fejlődése tekintetében. Mahelnap tizenöt esztendeje, hogy állandóan Kassák az a magyar iró, aki legérzékenyebb figyelemmel fogja fel az európai nagy eszméáramlatokat, aki legfrisebben közvetiti a kialakuló világnézetek és művészeti irányváltozások hullámait. — Akit a modern európai lélek érdekel, annak meg kell ismerkednie Kassák költészetével, annak meg kell hallgatnia Kassák vasárnapi előadását. Ez az előadás tisztázó, rendszeres áttekintése lesz annak a sokféle gomolygó és kavargó művészi és költői törekvésnek, amit futurizmus, aktivizmus, dadaizmus, expresszionizmus, szürreállizmus néven szoktak érteni és félreérteni, felmagasztalni és sárba rántani.

Példákat az ismertetendő törekvésekre az ultramodern költészet leghivatottabb tolmácsolója K. Simon Jolán fog szolgáltatni magyar, európai és néger költőkből válogatott szavalataival. A legujabb zenei törekvések is megszólalnak a vasárnapi előadáson **Kadosa Pál** szüitjében, amelyet **Szabó Emil**, a kiváló zongoraművész fog bemutatni.

Juhász Géza, az Ady-társaság másodelnöke megnyitó beszédében Kassák költészetének méltatását fogja adni Akik ismerik Juhász Géza irodalomtörténetiről hivatottságát, pártatlan ítélkezését és megveszthetetlen esztétikai szempontjait, azok kiváncsisággal várják, mit fog ő Kassák oly sokat vitatott irodalmi munkásságáról mondani.

Az előadás vasárnap délután fél 6 órakor kezdődik a Városi Zeneiskola hangversenytermében. Jegyek — bár fogyatkozott számban — még kaphatók a Csáthy Ferenc r.-t., vagy a Hegedüs és Sándor r.-t. könyves boltjában.

Könyv

Az Iskolánkívüli Népművelés uj száma.

A külföld, különösen a nyugati országokban sokkal intenzivebben, sokkal több gonddal fordulnak az illetékes hatóságok a nemzet oktatására, a nép művelésére szolgáló eszközök felhasználásával. Ma már Magyarországon is igen élénk mozgalom indult meg ebben az irányban és helyes, hellyel már igen szép eredmények is mutakoznak. Az iskola, a népoktatás törvényben biztosított eszköze nem minden tekintetben felelhet meg nemes hivatásának, s ennek a mulasztásnak a pótlására indultak meg külföldön a különféle szaklapok, melyek egyenesen nép műveltségének előbbrevitelét tűzték ki célul. Művelni a népet, azt a népet, mely már kívül van az iskola falain, de érzi szükségét annak a követelménynek, mely lépten, nyomon előáll és felhívja érdeklődését a világ folyásával szemben. Ezek a külföldi vállalkozások igen jól be is váltak és nagy sikerrel viszik előbbre a nép kulturálásának felette szükséges ügyét. Ezt a szükséget érezték meg nálunk is, mikor két ambiciózus vállalkozású egyetemi tanár felvetette az eszmét, hogy vajjon mi lenne, ha Magyarországon is megcsinálnák ezt a népművelséget előbbremozdító lapot. És lett az, hogy a felsőbb hatóságok a legnagyobb elragadtatással tették magukévá az eszmét és megszületett éppen Debrecenben az első népművelés hirdető folyóirat, az Iskolánkívüli Népművelés Hankiss János és Mileker Rezső egyetemi tanárok szerkesztésében. Mondanunk se kell, hogy ezt a kezdetet a legnagyobb örömmel kell, hogy üdvözölje minden kulturember, mert ez a mozgalom elhanyagolt népünk művelődését viszi előbbre, ami pedig már magában véve érdem. Igen nehéz a kezdet, igen nehéz megtalálni azt a hangot, mely a nép szívét megnyitja, megindítja, de ez a folyóirat a legszebb indulással a legjobbat ígéri. Csupán csak egyet jegyezünk most meg ezzel a lappal kapcsolatban, mely föltétlenül kiküsöbölésre vár és pedig azt, hogy az idegen szavakat, melyek valóban a legidegenebbek a mi népünk előtt és nem is ajánlatos azoknak átültetése a népnyelvbe minden erővel és minden hatalmukban álló eszközzel igyekezzenek kiirtani és lehetőleg ne használjanak a lap hasábjain se.

A legutóbbi szám, mely karácsonyi szám igen változatos és élvezetes s minden tekintetben szem előtt tartja a néplélek szomjasságát a kulturkérdésekkel szemben. Sok és sokféle közleménye. Megtalálhatja a figyelmes olvasó minden vívmánynak, haladásnak és találmánynak a maga ismertető cikkét.

A lapnak melléklete Haranghy Jenőnek egy igen ügyes tollrajzát adja. Cikkeket írtak a legutóbbi számban: Agorasztó Tivadar, Hankiss János, Fekete József, Gesthely' Nagy László, Barótiné, Janson Vilmos, Milleker Rezső, Felczan József, Ambrózy Ágoston, Oslay Ferenc, Bartha Károly, Harasztzi Jolán, Szilády Zoltán, Paulikovics Elemér, Jaloveczky Péter, Rácz Imre és még igen sok apró cikk szerepel, mindmegannyai kulturát hintő, kulturát hirdető írás. Az állam is megérezte enwnek a m'nden tekintetben fontos lapnak a létjogosultságát, de az olvasóközönség is megfogja érezni értékét, hézagpótló voltát. Ma már az a helyzet, hogy a debreceni professzorok szerkesztésében megjelenő folyóiratot Csonkamagyarország csaknem minden községében ismerik, olvassák és olvasván szeretik, a mi mégis csak dicsőség egy kicsit Debrecen városának is.

Szőnyegei porolással tönkremennek, óvja azokat villamos porszívógéppel.

Kölcsöndíj: félnapra 2.50, egész napra 4 pengő.

Soltész, Hatvan ucca 1. II. kapu. --- Telefon 12-59.

Irtóhadjárat a nátha ellen

Infekció, vagy ragály okozza-e a hurutos megbetegedéseket? —

Röviden megemlékeztünk már arról hogy Newyork lakosságának széles rétegeit érdekli és foglalkoztatja a John Hopkins egyetem legújabb kisérlete, amely az egész világon, különösen a legutóbbi évtizedek során elterjedt hűléses megbetegedések, náthaláz és a hurutok kórokozóját kivánja felfedezni.

Orvosi körökben már régen tisztában vannak azzal, hogy a légzőszervek megbetegedése, — bármilyen könyü lefolyásu is legyen az, a legkevésbé sem mondható veszélytelennek, a most bekövetkező téli hónapok alatt pedig a John Hopkins-egyetem tudósai mélyrehatóbb tanulmányokat kivánnak folytatni a meghülések igazi okának felderitésére. Ezt a nagy feladatot az ugynevezett Vegyészeti Alapitvány támogatja és teszi lehetővé. Az alapitvány, amelynek elnöke Francis P. Garvan, az ismertnevü amerikai tudós és vegyész, nem kevesebb, mint 200.000 dollárt bocsátott a John Hopkins-egyetem szakorvosainak rendelkezésére, hogy irtó hadjáratot kezdjenek a meghülések ellen és hogy felfedezzék a nátha és a köhögés biztosan ható ellenszerét.

A newyorki egészségügyi hivatal feljegyzései szerint rendkivül érdekes adatokkal rendelkeznek, amelyekből kiderül, hogy az Egyesült Államokban évenként a férfiak negyven százaléka, a nőknek pedig hetven százaléka válik munkaképtelenné hosszabb, vagy rövidebb időre, a meghülés következtében. A Metropolitan Életbiztositó Társaság kimutatja, hogy 6700 személyből álló tisztviselő csoportjából évenként 2.900-an betegednek meg a legkülömbözőbb hurutokban, ami által több mint negyedévi munkaidő vész átlag kárba.

A betegségek közül a legáltalánosabban elterjedtek a bronhitis, az influenza külömböző alakjai, a spanyolnátha mindenekelőtt pedig maga a közönséges nátha, amely a legtöbb embert támadja meg és teszi munkaképtelenné, rövidebb, vagy hosszabb időre.

A szakkörök és orvosok ma már tisztában vannak azzal a körülménynyel, hogy mindennemü betegség valamiféle összefüggésben van az emberi szervezet vegyi felépitésével, amely ha zavartalanul működik, egészségesnek mondható. Ha viszont a szervezet reakciói a rendestől eltérőek, beteg az ember, de maga a vegyészeti tudomány, amelynek segitségét a hűléses megbetegedések ellen kivánják igénybe venni, feltétlenül biztos ellenszereket termelhet ki az ilynemü megbetegedések ellen. Egyelőre azonban sajnos, ez még nincs igy. Maga az a körülmény igazolja ezt a legjobban, hogy az orvostudomány a „meghülés" fogalmát ismeri csak. Ezért több csoportra osztják a tanulmány tárgyát képező betegségeket és mialatt a tudósok egyik csoportja kizáróan a ragály körülményeit fogja tanulmányozni, ismét másik csoport a betegségek természetét vizsgálja ki. Különös figyelmet érdemel az a körülmény, hogy a kontinensen az emberek általában legritkább esőben, gyors lehülés, vagy huzat következtében hülnek meg, mialatt az eszkimó, aki állandóan ilyen éghajlati körülmények között él, teljesen immunis a hülés veszedelme ellen. Akkor azonban, ha elhagyja hazáját és melegebb éghajlatra költözik, azonnal megkapja az Európában legelterjedtebb betegséget: a náthát.

Az orvosok általában három csoportra osztják a hűléses megbetegedéseket. Az első esetben enyhe lefolyásu a közönséges nátha, a második esetben viszont a lappangó hűlés csak nehezen tör ki, mert a kórokozó baktériumok a vérben vannak. A harmadik esetben végül az orr és az orrcsontok üregeiben fészkel a nátha, amelyet ekkor sinusitis-nek nevez az orvostudomány és amely rendkivül fájdalmas lefolyásu, veszedelmes betegséggé fajulhat.

A meghülési betegségek és infekciók átlag kétszer az évben ,még pedig kora tavasszal és késő ősszel támadják meg leggyakrabban az emberi szervezetet. A nyári hónapok alatt a megbegedések száma csökken.

Az emberiség eddig mintegy 45 ezer külömböző orvosszert ismer a nátha gyógyitására.

Egyik szer sem tökéletes. Nincs más mód, minthogy maga az emberi szervezet termelje ki önmagából azt az ellenszert, amely azonnali hatállyal, teljesen meggyógyitja a hüléses megbetegedéseket.

Azt is megállapitották, hogy **a gyermekek mintegy tizesztendős korukban a legfogékonyabbak a hülés iránt.**

Ettől az időtől kezdve a szervezet ellenállóképessége állandóan növekszik, mintegy a harmincötéves életkorig, amelytől kezdődően ujból csökken az ellenállóképesség.

A John Hopkins-egyetem tudós tanárainak most az a céljuk, hogy pontosan kideritsék a hurutos bántalmak valódi okozóját s ha ez sikerül, ugy minden remény meg van arra, hogy az amerikai orvosok belátható időn belül megszabaditják az emberiséget a kinos és kellemetlen hülésektől.

Akiknek a minden is kevés

Tiz esztendővel ezelőtt az akkori Magyarország szerencsétlenségét kihasználva foglalták el úgyszólván kardcsapás nélkül Erdélyt az oláhok és ezen országrablást szankcionáló trianoni békeszerződés két millió magyart juttatott oláh uralom alá.

Minket magyarokat az erre való visszaemlékezés igen természetes, keserűséggel és fájdalommal tölt el, viszont a románok ujjongva ünneplik meg ezen tettüknek az évfordulóját és az ugynevezett „Egyesülés" tiz éves fordulója alkalmával szerte az egész Romániában egymást érik az ünnepélyek.

Emlékünnepélyt rendeztek a kolozsvári román színházban is, amit országukhoz hasonlóan szintén a magyaroktól raboltak el.

Az ünnepélyen egymást érték a szónoklatok, amelyek büszkén emlékeztek meg a „dicső román hadsereg vitézségéről" a „nagyszerű fegyvertényekről", amelyek visszaadták az „elnyomott románság" szabadságát. Az egyes szónokok megemlékeztek a magyarországi reviziós törekvésekről és mikor egyrészről megállapitották azt, hogy minden a reviziót célzó gondolat kivihetetlen utópia, mivel a szent trianoni szerződésen változtatni sohasem szabad, másrészről *a legnagyobb megbotránkozással beszéltek arról, hogy a magyarok egyáltalán merészelnek revizióra gondolni* és tajtékzó dühvel szidták Rothermere lordot, aki szerintük a *világbéke megbontója.*

A szónoklatok után egy szimbólisztikus jelenetet adtak elő a román színház színészei.

Mikor a függöny felgördült, a színen egy nemzeti viseletben öltözött, kissé már idős oláh fáta járkált, aki, mint a későbbiek során megtudni sikerült, a regátot, a románok anyaországát képviselte. A háttérben egy szikla tetején kezében szuronyos puskával egy oláh baka állott.

Az anyaországot megszemélyesitő fáta ekkor elkezdett beszélni és elsirta, hogy milyen szomorú a sorsa a románoknak, a dicső oláh nemzet méltatlanul szenved az orosz, bolgár és magyar uralom alatt. Anyai szivét keserűség tölti el ha arra gondol, hogy leányait, Transzilvániát, Dobrudzsát és Besszarábiát nem ölelheti a keblére.

A szikla tetején álló baka erre megfordul és „ne félj mama, bizzál az én fegyverem erejében" kiáltással szúr egyet a levegőbe, amely szúrásnak valóban meg is van a várt eredménye, amennyiben, beront a színre egy csinos szőke nő és mamma! mamma! sikoltással az öreg asszony keblére veti magát. Patetikus szónoklat következik, amit ismét az öreg asszony mond el és amiből a közönség megtudhatja, hogy ez a fiatal nő Besszarábia volt.

Ezuton rövid egymásutánban még két ifjabb nő jön be a színpadra, akik Erdélyt és Dobrudzsát képviselik és akik hasonló szives meleg fogadtatásban részesülnek.

A közönség, még a román része is azt hitte, hogy most már vége ennek a szimbolikus darabnak és a nagy egyesülésnek, de a függöny még nem gördült le, hanem térden csuszva, hangos zokogások között „Mamma, Mammázva" bevonaglott egy negyedik hölgy is a színpadra. A közönség meglepetten nézte az újabb leány, akiről nem is sejtették, hogy kicsoda.

Az öreg mamma is meglepetten nézett a nőre:

— Mi az? Hát még mindig nincs vége a Jajj-nak? Még mindig vna leányom olyan, akinek a szeme könnyes? Ki vagy? Beszélj!

— Mamma! Mamma! Sikongolt az ujonnan jött nő, *én vagyok a megszemélyesitője azoknak a falvaknak, amelyek még mindig magyar uralom alatt sinylődnek. Mamma segits!*

Az öreg asszony kitárta karjait:

— Ne félj leányom, Bizzál bennem! *Mindent elkövetek, hogy téged is mielőbb magamhoz ölelhesselek és meg szabadithassalak elnyomóidtól.*

Igy a románok!

A NAP HIREI

Magyar fiuk és az orleánsi Szüz

Minden hét meghozza a maga magyar győzelmét és minden hétnek meg van a maga magyar dicsősége világviszonylatban is. A magyar művészet, ez a csodálatos és termékeny istenadomány mindenütt ott van, ahol a hirnév és a babér terem a legnehezebb és legértékesebb termékeivel. Tele van a kerek világ magyar művészekkel és a magyar alkotások csodálatos seregével. Akárhol megtalálhatom azt az őserőt, melyet a magyar föld termelt ki, melyet a magyar humusz adott. Maroknyi nép vagyunk s mégis Isten csodájára maroknyi voltunkban is tudunk ámulatba ejtőt, nagyot, nevet jelentőt adni annak a világnak, mely szeretne bennünket eltörülni, szeretne leradirozni a földabroszról. Talán épen ez az, mely kiköveteli, kiharcolja belőlünk a mindennapnak a sikerét, dicsőségét. Harc, megbátás, elhagyatottság, árvaság, társtalanság az, amely a maga utján előre viszi rendithetetlen hittel és kitartással a magyart minden lekicsinylés és kifogottság dacára is. Ma átusszák a Szajnát elsőnek, holnap világfilmet alkotnak, majd Béke-palotát épitenek, végigverik a külföld nagynevü hőseit, tépik a magasan álló dicsőség fájának a babérját s háttal hozzák haza a kicsi, a csonka, az árva haza büszkeségére. Mint legutóbb is történt. Két magyar diák meggálázta az orleánsi Szüz szobrának a díját és szinte természetes, hogy az elsők között érkeztek be jutalmazott pályamunkáikkal. Mi köze a magyar fiuknak az orleánsi Szüzhöz, ha jól meggondoljuk? Nem sok. És méis dijnyertesen megtudják mintázni az alakját az elsők között, hol a franciák nemzetük büszkeségét látják az orleánsi Szüzben. Vajjon, ha a magyar Akadémia tüzne ki pl. boldog Margit alakjának megmintázására dijat, vajjon akadna-e egyetlen francia francia fiu, ki vállalná a pályázat nehéz munkáját. Bizonyára nem, de még a Mátyás királu alakjára sem, pedig Mátyás is volt történelmileg olyan legény, mint amilyen leány volt Jeanne D Arc. Ez csak azt mutatja, hogy Magyarországon ismerik a világtörténelmet még akkor is, ha a franciákról van szó mig a franciáknál bizony alig tudnak többet Magyarországról, mint amennyit ilyes alkalommal, igu dijnyerések idején mégis csak illik megtudni.

Milodin
arckenőcstől
csoda szép lesz az arcbőre
Egy tégely:
50 fill., 1 P. és 1 P. 50 fillér.

x **Ifj. Zelinger, Kálvin-tér 4. szám.** Lásésen, olcsón fest cégtáblákat.

x **Könyvujdonságok:** Magyarországi rendeletek tára 1928. Szekfü: Bethlen Gábor, Galsworthy: Ezüstkanál, Markovits: Szibériai garnizon, Komáromy: Régi ház. Ezen könyvek kaphatók Antalffy József könyvkereskedésében.

Ismét betörők jártak a Maróthy György uccában

Ismeretlen tettesek kifosztottak egy füszerkereskedést.

Tegnapra virradóra ismét vakmerő betörés történt Debrecenben a Maróthy György-utcában. — Az utóbbi időben történt debreceni betöréseknek nagy száma ismét növekedett eggyel: vakmerő betörők éjszaka kifosztottak egy füszerüzletet.

Poszet Márton kereskedő tegnap délelőtt jelentette a rendőrségen, hogy betörők jártak üzletében és onnan nagymennyiségü élelmiszert és egyéb árut loptak el és a kárt hozzávetőleg meghaladja az ezer pengőt.

Reggel 7 órakor akarta Poszet kinyitni üzletét, aki a Maróthy György-utca 12. szám alatt egy telejesen különálló kis épületben van. Nagy meglepetéssel vette azonban észre, hogy

az üzlet ajtójának zárja felvan feszitve.

A boltban nagy rendetlenség volt. A fiókok kihuzva, a polcokról az áru ledobálva; **az első pillanatban azonban már meg lehetett állapitani, hogy a kár igen** tekintélyes.

Hogy a betörők mit vittek magukkal, azt majd csak a leltározás után lehet megállapitani, és akkor válik nyilvánvalóvá a pontos kár is.

A rendőrségen széleskörü nyomozás indult a vakmerő betörők kézrekeritése érdekében. — A betörők nagy elővigyázattal „dolgoztak" és semmi nyomot nem hagytak hátra.

— **A polgármester Budapesten.** Dr Vásáry István polgármester Ary Lajos főszámvevővel együtt Budapestre utazott, hogy a miniszteriumokban fontos városi ügyekben eljárjanak. Dr Vásáry István szombaton, mig Ary Lajos főszámvevő már pénteken hazaérkezik.

x **Ügyvédi hir.** Dr Pongor János ügyvédi irodáját Piac ucca 72. szám alá helyezte át.

Milodin
szappan
bársonysima arcbört ad.
1 db 50 és 1 P.

— **Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban,** Vaéro Ros—chodes szombatján: Pénteken este 4 órakor, szombaton reggel egynegyed nyolc órakor, délelőtt féltizenegy órakor, délután három órakor és este négy óra negyvenöt perckor. — A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel félnyolc órakor. — Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyedhét órakor és este négy óra huszöt perckor. Az elnökség.

— **Szabás, varrási tanfolyamot** rendez az I. számú gazdasági népiskola, felnőttek számára. Jelentkezés délelőtt 8—12 óráig, délután 3—5 óráig, a Mikepércsi út 10. szám alatt. Tanfolyam megnyitása folyó évi január hó 16-án, reggel 8 órakor lesz, a tanitás teljesen dijtalan.

— **A Debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete** ezúton is értesiti t. tagjait és hozzátartozóikat, hogy a szokásos szombat esti intim klubössze jöveteleket, folyó hó 12-én és ezután minden szombat este 9 órakor, sajat helyiségeiben (Simonffy ucca 5. szám, átjáróház) beléptidij nélkül, folytatólagosan megtartja, a múlt heti fényes sikeren felbuzdulva. A zenét sajat kitünően összeállitott házi jazzband zenekara szolgáltatja. — Itt emlitjük meg, hogy az agilis egyesület február hó 9-én tartja, minden évben megrendezni szokott nagy táncestélyét, a Kereskedelmi Csarnok összes helviségeiben, amely az előjelekből itélve, egyike lesz a legsikerültebb farsangi mulatságoknak.

— **Dr Hadházy Zsigmond főispán poétikus és lelkesitő hazafias először irt a „Hajdusági Fejek"** c. készülő emlékalbumhoz. „Mind hősök ők, — akik a Trianon utáni években kitartottak azon az úton, amely Nagy-Magyarország feltámadásához vezet. — Mind hősök ők, legyen az pap, aki a lelkeket gyógyitja, orvos, aki a beteg testrészt vagdossa, katona, ki vigyázz állásban várja a harci riadót, pedagógus, aki az ifjuság lelkét ápolja, iparos, vagy kereskedő, aki a „pult" mögött ép úgy megszenvedi a „békét". — Dr Hadházy főispán ezután a debreceni közélet vezetői figyelmébe ajánlja Zsadányi Oszkár és Háger László könyvét, amelyből hisszük, senki sem fog hiányozni Debrecen és Hajduvármegye notabilitásai közül.

x **Singer varrógépek** kizárólag nálunk kaphatók! Singer varrógép fiókuzlet, Debrecen, Piac ucca 79. sz

Milodin
pondert
még fiatal lányok is örömmel használják. Szépen tapad és nem feltünő.

— **Uj iparengedély.** Érdekes uj ipar engedélyre adott engedélyt a városi ügyosztály. Mezey Dezső toronyórakészitésre kért és kapott engedélyt. — Mezey Dezső az első, aki Debrecenben toronyóra készitésre kért iparengedélyt.

— **Ellopták Debrecenben egy bánki gazda takarékkönyvét.** Kapusi Imre bánki gazdálkodó megjelent tegnap délben a rendőrségen és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki vakmerő módon lopta el 300 pengős takarékkönyvét. Bánki ügyes-bajos dolgának elintézése céljából jött Debrecenbe. Ezen idő alatt itt lakó rokonánál szállt meg. Szerdán kocsijával tejet szállitott egy helyre. Utközben még megállott egy helyen, s amikor ide bement takarékkönyvét a kocsin levő pokrócba rejtette el. A szegény ember től ismeretlen tettes ellopta a takarékkönyvet, amig a lakásban bentjárt. A takarékkönyv 300 pengő betétről szólott, az egyik debreceni banknál. A szegény embernek ez érzékeny veszteséget jelent.

Ká lay egyetemi tanár előadása a Templom-egyesületben

Ma délután 6 órakor a Kollégium disztermében a Templom-egyesület vallásos szakcsoportja összejövetelt tart. Ez alkalommal dr Kállay Kálmán egyetemi tanár igen érdekes és aktuális témáju előadást tart a hollandusok vallási életéről.

Az összejövetelen Bartha Emmuska urleány zongora-számot ad elő. — Belépő-dij nincs.

— **Aki két nevet mondott be a rendőrségen, de még nem tudják, hogy kicsoda?** A debreceni rendőrség idegen ellenőrző ügyosztálya elé Nyírábrányból a hatóság egy nőt állitott elő, akinek a pontos személyazonosságát eddig nem lehetett pontosan megállapitani. A nő magát Abonyi Karolinának mondja. A nyirábrányi vámőrség állitotta elő, mint engedély nélküli határátlépőt. Semmiféle frás, vagy igazolvány nem volt nála, amiből kilétét megállapithatták volna. Azt mondja, hogy a kolozsvári szigurancián volt egy ideig elzárva, mert engedély nélkül átment. Első kihallgatása alkalmával állandóan Veszprémet emlegette. A rendőrség gondolván arra, hogy odavaló, vagy valami rokona van ott és azért emlegeti mindig Veszprémet, átirt oda, de onnan sem jött olyan kielégitő válasz, amely felfedte volna a titokzatos nő kilétét. A rendőrség nem tudott eddig pozitivumot megállapitani, mert az állitólagos Abonyi Karolina nem ad pontos, kielégitő feleleteket. Ezúttal közlik a nagyközönséggel, hogyha valaki olyan adattal szolgálhat amely a személyazonosság megállapitására felhasználható, jelentse be a rendőrségen, az idegen ellenőrző ügyosztályon. Abonyi Karolina személyleirása: alacsony, arca hosszas, haja, szeme, szemöldöke barna.

x **Szórakoztató estek** szombat, — vasárnap, meg lesz lepve a közönség, mit nyújt belépődij nélkül a Városház Vendéglő.

— **Debreceni Köztisztviselők Vadásztársulata.** Folyó hó 15-én Hajduböszörményben körvadászatot tart, érdeklődni lehet Pásztor Gyula pénztárnok úrnál. Elnökség

Milodin
árut
minden gyógyszertár, drogéria és illatszertárban beszerezheti.

— **A Debreceni Hétfői Ujságot Ön sem nélkülözheti.**

— **Felhivás az 1907-ben született öreg leventékhez.** Mindazon 1907. évben született öreg-leventék, akik a Némethy Gyula vezető-főoktató, kedd, csütörtök, péntek és szombati szakaszokba jártak, társasvacsora keretében óhajtanak elbúcsuzni. Evégett felhivatnak a fenti szakaszokba járt öreg leventék, hogy a részvételre való bejelentés, valamint az időpont megállapitása végett, szombaton este 7 órára jelenjenek meg a DTE tornacsarnokban. Nagy Jenő, Pintér József, Rosenfeld László.

Gyászrovat

Varga Ferenc tanár meghalt. — Tragikus körülmények között halt meg Varga Ferenc, volt debreceni piarista tanár, Marcalon, hol jan. elsején foglalta el állását az ottani állami gimnáziumban. Varga Ferenc tegnap hirtelen összeesett és meghalt. Szivszélhüdés ölte meg. — Halála széles körben keltett mély részvétet. Hült tetemeit Marcalon helyezik örök nyugalomra.

Dr. Grósz László halála. Mély gyász érte a hajduszoboszlói Grósz familiát. A köztiszteletben álló szoboszlói család egyik fiatal, szimpatikus tagja, dr. Grósz László szoboszlói ügyvéd, tragikus körülmények között elhunyt. Dr. Grósz L. hirtelen rosszul lett. Azonnal orvost hivtak hozzá, aki határozott diagnozist nem tudott mondani, hanem injekciót adott a fiatal ügyvédnek és azt tanácsolta, hogy vigyék be Debrecenbe a klinikára, hol pontosan meg tudják állapitani a beteg baját. A fiatal dr. Grószt be is hozták Debrecenbe és itt a sebészeti klinikán megoperálták. Az operációkor derült ki, hogy sulyos és előrehaladott vakbélgyuladása van, mely már megtámadta a hashártyát is. Gondos ápolás alá vették, de minden hiábavalónak bizonyult. Keddre virradóra dr. Grósz László meghalt. Családja hült tetemeit hazavitette Hajduszoboszlóra és ott helyezték örök nyugalomra.

Magdics Józsefné szül. Palódi Ágnes 60 éves korában meghalt. Temetése folyó hó 11-én délután 2 órakor lesz, a Rigó utca 13. szám alól, a református egyház szertartása szerint, a Kossuth uteai temetőbe. — A temetést Csurka „Kegyelet" temetkezési vállalat rendezi.

Janecsó Lenke 5 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 11-én délután 4 órakor lesz, a Szent Anna utcai temető kápolnájából, a r. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

— **Leugrott a kórház ablakából és meghalt.** Budapestről jelentik: Az Ilka uccában levő Lorántffy Zsuzsánna Egyesület kórházának második emeleti ablakából levetette magát egy idősebb férfi, aki koponyatörés következtében azonnal kinszenvedett. Rendőri bizottság szállt ki a helyszinre, amely megállapitotta, hogy az öngyilkos férfi Banga György 59 éves gazdálkodó, aki már régebben ápoltja a kórháznak. Banga már napok óta rendkivül lehangolt volt, mert állapota nem javult. Ma reggel hirtelen felugrott az ágyból, felmászott az ablakra és elkiálltotta magát: Isten velük. Ezzel levetette magát az emeletről. Holttestét a boncteni intézetbe szállitották.

— **Segélykérések.** Eötvös ucca 88 szám alatt, 2 ajtó, egy öt gyermekes özvegy asszony a legnagyobb nyomorral küzd és már napok óta semmi tüzelő anyaga nincs. Ezuton fordul a jó szivü emberekhez, hogy akármilyen segitséggel enyhitsék nyomorát. Tüzelő anyagot, élelmet, használt ruhát, vagy akármi más segitséget a fenti cimre kérnek. — **Három beteg gyermekkel,** nagy nyomorban élő hattagu család kéri a jó emberek segitségét, mert a legnagyobb nélkülözések között élnek, vagy nem is élnek, mint inkább csak kinlódnak. Bármilyen természetü segitséget hálás köszönettel venne. Mindennemü adományokat a kiadóhivatal és a szerkesztőség továbbit.

A „DEBRECZEN"
kedvezményes vásárlásra jogositó
SZELVÉNYE
Érvényes mindazon cégeknél, melyekkel errenézve megállapodás köttetett és melyeknek névsora vasárnapi lapszámunkban olvasható

Szülésznő mint boszorkány

Különös becsületsértési ügy a debreceni törvényszék előtt.

Különös baleset történt a mult év tavaszán Mezei István halápi földmüves házában. — Ugyanis a földmüveséknél örvendetes családi esemény történt. Az asszonynak kislánya született és a szülésnél Fejes Margit bábaasszony segédkezett. Néhány nap mulva történt, hogy a gyermeket — bölcső nem lévén — éjjelre két székre fektették. A kislány azután ugy látszik, nyugtalanul aludt, mert a szülők reggel a földön találták.

Mezei István és felesége babonával igyekeztek megmagyarázni a gyermek földrecsését és azt állitották a szomszédok előtt, hogy a szülésznő mint szellem behatolt azon éjjel a zobába és megrontotta a cseceemőt. Másnap Mezei elhivatta Fejes Margitot, akit bezárt a szobába és csunya szidalmak között tudtára adta, hogy addig nem engedi ki a szobából, mig a gyermeket meg nem fürészti és meg nem szabaditja a boszorkányságtól. — A szülésznő látta, hogy másképp nem szabadul és bár teljesen ártatlannak érezte magát, mindenféle hókuszpókuszokat csinált és végül kijelentette, hogy minden rendbe van.

A szülésznő természetesen nem hagyta ennyiben a dolgot és a személyes szabadság megsértéséért, valamint becsületsértésért feljelentette Mezei Istvánt. — A debreceni járásbiróság nemrégiben foglalkozott ezzel a különös ügygyel, s Mezei bünösségét megállapitva 40 pengő pénzbüntetéssel sujtotta. — A bejelentett felebbezések folytán tegnap került ez az érdekes ügy a debreceni törvényszék Serly büntető felebbviteli tanácsa elé. A törvényszék a járásbiróság itéletét teljes egészében helybenhagyta.

— **Esküvője előtt felakasztotta magát egy nagyváradi urinő.** Nagyváradról jelentik :: Megrázó öngyilkosság tartja izgalomban Nagyvárad úri társadalmát. Özvegy Schertz Károlyné Széchenyi-téri lakásának hálószobájában, a rézágy egyik rudjára, villanyzsinórral felakasztotta magát és mikor rátaláltak már halott volt. Az öngyilkosság nagy részvétet keltett a városban, mert az urinőt városszerte ismerik és becsülik. Öt év előtt elhalt férje a városi közélelmezési hivatal főtisztviselője volt, akinek a háboru alatt és a forradalom idejében sokat köszönhetett Nagyvárad városa. Schertzné maga is éveken át főtisztviselője volt a Rimanóczi-féle mübútorgyárnak és ugyszólván lelke volt az egész vállalatnak. A rendkivül finomlelkü, 46 éves, szép asszonyt a közelmültban feleségül kérte egy jónevü telegdi kereskedő és az esküvő meg tartása is már csak napok kérdése volt. Néhány hét óta bánkomorság vett erőt Schertznén és gyakran hangoztatta György nevü banktisztviselő fiának, hogy nem tudja, hogyan lesz képes őt elhagyni. Teg nap reggel Schertzné a szobalánynak azt a megbizást adta, hogy ne háborgassa, mert délelőtt aludni akar. Délfájban a szobaleány türelmetlenkedni kezdett, hogy asszonya olyan sokáig alszik és be akart nyitni a hálószobába. Az ajtót belülről zárva találta és amikor többszöri zörgetésre sem kapott feleletet, hazatelefonáltatta az asszonya fiát a bankból és a házfelügyelővel felnyitattta az ajtót. — Schertz György éppen akkor érkezett haza, amikor az ajtót felnyitották. Borzalmas látvány tárult eléje. Édesanyja egy villanyzsinóron felakasztva, félig fekvő helyzetben hevert az ágy mellett és teste már egészen kihült. Az előhivott orvosok már csak a beállott halált konstatálhatták.

— **Születések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Teitelbaum Izrael liszt keresk. f. Béla. Balogh István földmives, leány Mária Keresztesi Árpád fodrász-s. fiu Árpád.

— **Gazdálkodóifjak reggeli tartó táncvizsgája a Korona diszteremben.** folyó hó 12-én, szombaton. — **Az uj tánctanfolyam folyó hó 14-én veszi kezdetét.**

— **A Debreceni Hétfői Ujságot Ön sem nélkülözheti.**

— **Nem ad a város a Piacon, sültgesztenye árusitásra engedélyt.** Gombos István debreceni nyugdijas vasutas nemrégiben azzal a kérelemmel fordult dr Hadházy Zsigmond főispán hoz hogy a Piac uccán a posta épülete előtt gesztenyét és más egyebet árulhasson. Mivel az árusitási engedély kiadása a tanács hatáskörébe tartozik Gombos kérelmét áttette az elsőfoku iparhatósághoz. Ez az ügy most került a tanács elé, s az egyik tanácsnok előadta, hogy Gombos István 80 pengő havi nyugdijat kap s egyedülálló ember. Az uccai árusitásra az engedélyt nem javasolja kiadni, már csak azért sem, mert tanácsnak a legutóbbi időkben az volt az inteciója, hogy az uccai árusok számát a lehetőségig redukálja A rendezés előtt Debrecenben 55 ilyen uccai árus volt, mig most 25 van. — Ezek is a legnagyobb részben hadirokkantak és hadiözvegyek. A jövőben még a jelenlegi létszámot is csökkenteni kellene és pedig oly módon, hogyha egy vasbetonsátor megürül, azt valamelyik uccai árusnak adják ki Jelegleg a Bethlen uccán van egy ilyen betonsátor. Vass tanácsnok javasolja, hogy ezt a sátort ajánlják fel Gombos Istvánnak. A tanács elfogadta az előadó javaslatát az uccai árusitás kérdésének végleges rendezésére.

Kibővül a „Debreczen" rádió rovata

Szombati lapszámunkban közöljük a teljes heti rádió-müsort.

Szombattól kezdve ujitást vezet be lapunk szerkesztősége, nevezetesen minden szombati lapszámunkban leadjuk ezután az egész heti rádió-müsort, hogy a helyi és főleg vidéki előfizetőink előre tájékozódást szerezzenek a Studiók müsoráról. Ezuton is felhivjuk olvasóink figyelmét erre az ujitásra, hogy a jövőben eltehessék a vasárnapi számunkat és figyelemmel kisérhessék a rádió-müsort. Azonkivül ebben a rovatunkban minden alkalommal közöljük a rádióval kapcsolatos ujitásokat, találmányokat, hogy olvasóink kellő tájékozottsággal birjanak minden ujitásáról a rohamosan fejlődő rádiónak.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti január 10-én: Az időjárási helyzet lényegében változatlan. A Nyugat-Európában depressziók jelentek meg s ezek előoldalán, mint rendesen, meleg levegő hatol be a kontinensre. A nyugati depressziók hatása alatt a keleti magas légnyomásu képződmény keletebbre tolódott s igy nálunk egy kevéssel csökkent a légnyomás. Az éjszaka folyamán borulás állott be, ez megakadályozta a kisugárzást, s igy az éjjeli minimum mindössze —7.5 C-re sülvedt. A hőmérséklet mai maximuma —3.0 C. volt.

Mivel a nyugateurópai depressziók hatása nálunk csak néhány nap mulva ha érezhető, egyenlőre még hideg és száraz idő várható.

Csak egy mosolyt

Jobb megoldás.

Orvos: Csak vegye be ezt az orvosságot, akármilyen keserü. Képzelje, hogy jobb.

Beteg: Akkor tudok egy jobb megoldást. Beveszek egy pohár sört és azt képzelem, hogy orvosság.

Relativ boldogság.

Hema ur egy spiritiszta szeánszon, két év előtt megboldogult nejének a szellemével értekezik:

— És boldog vagy most kedvesem?

Az épen nem, de még mindig boldogabb, mint mikor veled éltem.

— A mennyországban vagy?

— Nem.

— A purgatóriumban?

— Nem, a pokolban vagyok.

A szakértő.

Ismert pesti ujságiró tanúskodott a héten az Erdélyi-pörben. Kedves fiatalember, akit jól ismernek az éjjeli világban. Schadl elnök a kérdések pergőtüzét röpitette felé, azután egyszerre uj témát vetett fel:

— Mit tud Erdélyi kölcsön-ügyletéről?

Még mielőtt válaszolhatott volna, a hirlapirók padjában egy törvényszéki tudósító hangosan megjegyezte:

— Most, mint szakértőt hallgatják ki...

Farsang Debrecenben

A Jótékony Nőegylet műsoros táncestélye január hó 12-én.

Óriási érdeklődés nyilvánul meg városszerte a Nőegylet műsoros táncestélye iránt. Azt hisszük, hogy a Tiszti Kaszinó helyisége szűknek fognak bizonyulni, az előkelő nagyközönség befogadására. A pompás műsor újabban egy kevés számmal bővült: Berks Nóra és Éva, Des Combes Alice, Farkas Géza, Bessenyei György és Szögyény György adják elő a „Páris" c. énekes-táncos jelenet.

Aki jó helyet akar kapni, ajánljuk, váltsa meg mielőbb jegyét Balogh és Riskó városház alatti üzletében. Számozott ülőhely ára 3 P, állóhely 1 P. Az estély kezdete 8 órakor.

Vasárnap este lesz az Iparosbál.

Már alig pár nap választ el bennünket az Iparosbáltól, amely a jelek szerint az idény egyik legsikerültebb és legtényesebb báljának igérkezik. Alig jelentek meg a lapokban a közlemények, hogy hol kaphatók a jegyek, máris szétkapkodták azokat, úgy, hogy már pl. páholyjegy csupán 1—2 db kapható. De nemcsak a páholyjegyek, de a személy- és családjegyek iránt is — és épp ez mutatja legjobban a nagy érdeklődést — oly nagy az érdeklődés, hogy hasonlóra mostanában nem volt példa. Igaz, hogy a tavalyi Iparosbál emléke még mindig ott él az azon résztvettek lelkében s ez teszi indokolttá a nagy jegykeresletet. A rendezőség különben állandó permanenciában van, hogy minden legcsekélyebb kérdést is már jóelőre elintézzen, hogy a bál lefolyása kifogástalan és Debrecen hatalmas iparostáborához ténylegesen méltó legyen. Pár meglepetésről már korábban hírt adtunk, azonban most újabb és újabb — eddig titokban tartott — figyelmesség jutott tudomásunkra, melyeket azonban ezuton nem közlünk, hogy a meglepetés annál nagyobb legyen és a résztvevőket annál kedvesebben érintse. A több helyről megismételt kérésre a bál rendezőbizottsága az alábbiakban közli azokat a címeket, ahol jegyek elővételben kaphatók:

Páholyjegyek kizárólag a Kör titkáránál (Ipartestület) kaphatók, míg család- és személyjegyek a következő üzletekben: Kurián Gyula órás, Végh Gyula szűcs, Böhm Ferenc papir, Fekete Jakab divatáru, Sarkadi Dezső kefés, Pintér Gusztáv ékszer, Falussy Károly cipő, Horn és Erdélyi szőnyeg, Nagy József szűcs és Imre János hentesáru üzletében. A megmaradó jegyek a bál napján este a pénztárnál adatnak el.

Ugyancsak több helyről érkezett kérésre közli a rendezőbizottság a jegyárakat is: 6 személyes páholy 26, 4 személyes 18, családjegy (3 személyre) 10.—, személyjegy 4 és táncosjegy 2 pengő a vigalmi adóval együtt.

Nyomdászok álarcos-bálja.

Ez évben, február 2-án, szombaton este tartják meg szokásos álarcosbáljukat a Munkásotthon (Margit-fürdő) összes helyiségében a debreceni nyomdászok. A rendezőség most is gondoskodni fog arról, hogy ezen a mulatságon megjelentek a legjobb hangulatban töltsék el az estét. A debreceni nyomdászok alig kezdték meg az előkészületeket, máris megkezdődtek a jutalomtárgyak ajándékozásai. Például Laborfali Márkus Lujsa női divatterme, mint minden évben, úgy most is, egy gyönyörű estélyi ruhát adományoz, míg dr. Asztalos hordógyár egy kis hordót és Fekete Adorján, Csapó utca 41. szám alatti papirkereskedő egy doboz levélpapirt ajánlottak fel. Ajándékokat Szentesi Pál (Csapó-u. 40.) kérnek küldeni.

A Csizmadia Árucsarnok Szövetkezet táncestélye.

A régi híres Csizmadia-bált az idén is megrendezi a Csizmadia Árucsarnok Szövetkezet. Táncestély címet adtak ugyan a mulatságnak, mert mégis a régi tradicionál's csizmadia-bálok folytatása lesz. A mulatság január 16-án, szerdán délután lesz a Korona dísztermében.

A rendezőbizottság így alakul: Sápi István elnök, Mázló József jegyző, ifj. Medgyesi János alelnök, id. Szücs Lajos és Mester Lajos pénztárnokok, Molnár János és Nagy Albert ellenőrök. ifj. Szücs Lajos, zenerendező, Schaff János táncrendező, ifj. Prém Ferenc, terembiztos, Csősz József, Gombos Sándor, Kocka János, Lázár György, ifj. Püspök Sándor, Papp István, sz. Szabó József, Szíló Sándor, Szilágyi Márton és Zeke Dezső rendezők.

A zenét Rácz Lac' jóhírnevű zenekara szolgáltatja. Belépődíj adókkal együtt 2 pengő.

Farsangi Karnevál a Bozzay-telepen.

Nagy jelmezes álarcosbál lesz a Kovács Pál „Öreg tanyához" címzett vendéglő külön nagytermében (Dévai-utca 11. sz.) január hó 19-én, szombaton este 8 órai kezdettel. Legszebb, legkomikusabb, legérdekesebb, legrútabb, legnyurgább jelmezesek közt szép és értékes díjak lesznek kiosztva. Éjfélkor Karnevál felvonulás és farsang-királynőválasztás. Elsőrangú jazz- band. A n. é. közönség szíves megjelenését kéri a karnevál rendezősége.

— **A nagykállói református egyház ünnepe.** A nagykállói református egyház január hó 13-án uj iskolájának és a román megszállás alatt megrongálódott templomának újjáépítése alkalmából nagyarányu örömünnepet rendez. Az ünnepen dr Baltazár Dezső püspök felszenteli a templomot és annak uj karzatát.

— **Borzalmas vád egy munkavezető és gazdaasszonya ellen.** Magdeburgból jelentik: Sschönebeck városkában ma reggel holttan találták Baum munkavezető lakásán a férfi három gyermekét, egy két éves kislányt, valamint egy 3 éves és egy 8 éves kisfiut. A halált füst okozta fulladás idézte elő. A munkavezető gazdaasszonya azt állítja, hogy a kályha mellett szárított fehérnemüdarabok tüzet fogtak s a gyermekek a fojtó füstben megfúlladtak. A rendőrség ezzel szemben bűncselekményt gyanit. A gazdaasszonyt és a munkavezetőt egyelőre őrizetbe vették. A munkavezetőről köztudomásu volt, hogy feleségül akarta venni a gazdaasszonyt s nincs kizárva, hogy erőszakkal tették el láb alól a gyermekeket, akik útjában állottak a házasságnak. Megerősiti a gyanut az a körülmény is, hogy a gazdaasszony reggel, amidőn eltávozott a lakásból rátette a lakatot az ajtóra, hogy a gyermekek belülről ki ne nyithassák.

— **Félig agyonverték a tolvaj cigányok.** Szabó Ferenc iglai földmives a községtől nem messze fekvő erdőbe ment fáért. Amikor kocsijával az erdő höz ért látta, hogy két fiatalkoru cigány az erdőrészéből fát visz. Le akarta velük rakatni a fát, azok le is tették, de vastag fadorongot kaptak fel s a védekező Szabót leteperték, addig ütlegelték, amig vérbe-fagyva eszméletlenül terült el a földön. Csak jó sokára akadtak rá véletlenül. Felépüléséhez kevés a remény. A két cigányt bekisérték a kaposvári bíróságra.

— **Pénzért adja a mozdonyokat a szatmári fűtőház főnöke.** Szatmárról jelentik: A szatmári mozdonyvezetők szenzációs nyilt levelet tettek közzé, amelyben vizsgálatot kérnek Levis Dimitru fűtőházi főnök ellen, akiről azt állítják, hogy pénzért osztja ki a mozdonyokat a mozdonyvezetők között és amelyik masiniszta nem fizet 1.500—2.000 lejt a főnöknek annak nem ad mozdonyt. Mivel pedig kevés a mozdony a szatmári főnökségnél, ez azt jelenti, hogy a mozdony nélkül maradt masiniszta három—négy hónapig rendelkezési állományba kerül és ezidő alatt elesik a keresetétől.

— **Agyonszúrta az esernyő.** A párisi lapok jelentik Auexerből, hogy ott nem mindennapi szerencsétlenség áldozata lett egy földmives, aki a síkos járdán megcsúszott és elesett. Esésekor mellette haladt egy fiatal leány, aki egy nyitott esernyőt tartott a kezében. A földmives olyan szerencsétlenül esett az ernyőre, hogy annak a két feszítő drótja az agyába fúródott. A szerencsétlen ember rövidesen kinszenvedett.

— **Kiraboltak egy rokkant trafikost.** Szolnokról írják: Tegnap éjjel betörtek Fujó József, Bercsényi uti trafikjába. Elvittek minden ott található árut, mintegy 500 pengő értékben. — Fujó a háboruban vesztette el a fél lábát, s mint rokkant kapott trafikengedélyt, annak csekély jövedelméből élt s most teljesen tönkrement.

— **Éhségsztrájkba kezdett négy magyar munkás Kolozsvárott.** Kolozsvárról jelentik: A választások előtt Kolozsvárott letartóztatták Nagy Gézát a bőripari munkások szövetségének titkárát, Bellauer Antalt, a famunkások szövetségének titkárát, valamint Futkás Pál és Nyilas György munkásvezetőket. A munkásszövetségek már többször interveniáltak vezetőik szabadlábra helyezése érdekében, de mindig eredménytelenül. A letartóztatott négy ember elkeseredésében éhségsztrájkot kezdett az ügyészség fogházában.

— **Polgári ruhás csendőrök lesznek minden csendőrőrsön.** Érdekes rendelettervezetet készítenek elő a belügy miniszteriumban. A rendelet a budapesti rendőri detektiv-szolgálatnak országos kiépitését foglalja magában. Eddig csak a nagyobb vidéki városokban tudták megszervezni a detektivszolgálatot, ami nagyobb bünügyek nyomozásánál nehézséget okozott és a detektivszolgálat vidéki szervezetlensége sokszor okozta nagyobb bünügyek nyomozásának eredménytelenségét. Ez tette szükségessé, hogy a belügyminiszterium azzal a gondolattal foglalkozzék, hogy a rendőri detektivszolgálatot a vidékre is kiterjeszsze olyanformán, hogy a csendőrségnek egyes részeit, mint polgári ruhás csendőröket fogja detektivszolgálatra beosztani. A rendőri detektivszolgálatnak ilyen irányu kiterjesztése vidékre a legközelebbi jövőben megtörténik. A rendelettervezet erre vonatkozóan a belügyminiszteriumban teljesen elkészült és most végzik rajta az utolsó simításokat. A polgári ruhás csendőrök intézményét körzetenként fogják megszervezni, ugyhogy minden csendőrörs mellett polgári ruhás csendőrök is fognak működni. A belügyminiszterium ettől a reformtól az ország bünügyi statiszttikájának és a vidéki közbiztonsági viszonyoknak jelentős javulását reméli.

Ha fáj a feje és szédül,

ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, oldalszurást, mellszorulást és szívdobogást érez igyék minél előbb valódi „Ferenc József" keserüvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a **Ferenc József** viz remek, természetalkotta hashajtó. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

KOVALD Simonffy-u. 7.
fest, mos, tisztit
Galléritsztitás 10 fillér.

Hymen

A debreceni anyakönyvi hivatalban tegnap a következő eljegyzéseket jelentették be: Szombati Mihály — Varga Erzsébet. Fésüs Gyula — Balogh Ilona. V. Szabó Sándor — Bite Juliánna. Kosina András — Kovács Rózsika. Fekete Imre — B. Kovács Juliánna.

Házasságot kötött: Szemes Károly — Egmann Lenke.

x **Galánffy Lajos** klassikus zongoraestje a zenedében, február hó 2-án, este 8 órakor. Jegyek már előjegyezhetők Springer zeneműkereskedésében. Telefon 10-57. szám.

— **Szerelmi dráma a kolozsvári gazdasági akadémián.** Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári gazdasági akadémia véres szerelmi dráma színhelye volt ma reggel. Az intézet asszisztense, Fritz Melzer revolverrel háromszor rálőtt Vera Alexandrovna 24 éves tanárnőre és azután öngyilkos lett. Még az éjszaka megoperálták a szerelmi dráma mindkét áldozatát, akik már túl vannak minden veszélyen. A szerelmi dráma előzménye az, hogy Melzer szerelmével üldözte a fiatal szép asszonyt kinek férje most Besszarábiában katonai szolgálatot teljesit, s miután az asszony nem hallgatta meg, követelőlen lépett fel és szenvedélyében nem riadt vissza attól sem, hogy fegyverrel támadjon rá. A rendőrség holnap délelőtt fogja kihallgatni Melzer asszisztenst.

x **Legelegánsabb ruhákat** készit, előnyös fizetési feltételek mellett, Szabó László, Széchenyi ucca 1. sz.

x **Legeszebb, legjobb** szőrmeáruk és szőrmebundák Végh Gyula szűcsmesternél. Ferenc József út 4. szám.

Hetvenkét millióval csökkent a bankjegy-forgalom.

Budapest, január 10. A Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma a január 7-iki kimutatás szerint a december 31-iki állománnyal szemben 72 millió pengővel csökkent az újév első üzleti hetében a bankjegyforgalom, lényeges csökkenését az idézte elő, hogy a befizetések révén a zsíróvetelések állománya növekedett, a váltótárca pedig apadt. A zsíróállomány 11.1 millió pengővel emelkedett, mert az állami számlákra 27.8 millió pengő befizetés történt, ellenben az egyéb számlákról 16.7 millió pengő folyósíttatott. A váltóesedékességek összege a benyujtási összeget 55.8 millió pengővel haladta meg. Az árukészlet devizaigénylések folytán 5.1 millió pengővel apadt. Az állami adósságtörlesztésére a rendes havi részletörlesztés folyt be. Az egyéb követelések 9.4 millió pengős, az egyéb tartozások 9 millió pengős csökkenése összefügg az 1928. évi mérlegtételek átkönyvelésével.

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, január 11.

Budapest 557.5 (3) (20) 9.15 A Temesváry, Kerpely, Polgár-trió hangversenye. 9.30 Hírek. 9.45 A hangverseny folytatása 12 Déli harangszó az egyetemtéri templomból, időjárás jelentés, hírek. 12.20 Cigányzene. — 1 Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 2.30 Hírek, élelmiszerárak. 4 Lafotaine-mesék. Elmondja Vikár Béla, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, a Lafontaine Társaság főtitkára 4.45 Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés, a Magyar Si szövetség hójelentése és hírek. 5.10 Séták a Nemzeti Muzeumban, dr Sikabonyi A. könyvtárnok felolvasása: Jókai szülő városa és ifjukora. 5.45 Szimfonikus zenekari hangverseny 7 Faragó Jenő előadása: Nagy emberek szerelmes levelei. 7.30 Mocsányi László és Lakos Tibor zenehumoristák hangversenye. Zongorán kísér Polgár Tibor. 8.30 Angol nyelvoktatás. 9 Márffy-Mantuano Judith felolvasása: Női karriérek Angliában. 9.20 Humor a zenében. Fuvoskvintett. Hoschstresser Ferenc (fuvola), Kotraschek Artur (oboa), Dobos Imre (klarinét), Száder István (kürt), Novák Rezső (fagott). 10.15 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 10.30 Átvitel a wieni rádió adóállomás számára, Cigányzene mellett Nagy Izabella és Cselényi József, a Nemzeti Színház művészei magyar nótákat énekelnek.

Külföld: 11 Bécs: Zene. 1.30 Barcelona: Trió. 4 Bécs: Délutáni hangverseny. 4.30 Breslau: Szláv zene. — London: Tánczene. 5 Berlin: Szórakoztató zene. Nápoly: Attila Sorentino (szoprán hangversenye). 6.30 Leipzig: Tánczene. 6.45 London: Strauss-dalok 7.50 Bordeaux: Legujabb táncok. 8 Bern: Lilly Löns, Ludwig Holitser Dalichow hangversenye. Daventry: Egy vigjáték előadása. Kopenhága: Edith Schmidt hangversenye. Stutgart Filharmonikusok. Oslo: Elisabeth Münthe (szoprán) hangversenye. 8.05 Bécs: Dornin és a véletlen (operett). 8.30 Milánó: Szimfónikus hangverseny 9 Toulouse: Nagy zenekari hangverseny. 9 Nápoly: Pillangó kisasszony. 9.20 Barcelona: Bertran Reyne hangversenyénekes. 10.15 Daventry: Tánczene. 10 Königsberg: Tánczene. London: Tánczene.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Özv. Nagy Imréné rk. 72 éves, Szávai Gyula ucca 21. szám. — Magdics Józsefné Paládi Ágnes ref. 60 éves, Rigó ucca 13. szám.

— **Puskagolyó repült a leánygimnáziumba.** Kassáról jelentik: Tegnap különös esemény zavarta meg a tanítást az itteni leánygimnáziumban. Az előadás alatt az ablakon keresztül puskagolyó repült be a terembe. Senkit sem sebesített meg, de igy is pánik keletkezett a lányok között, akik vadul menekültek a teremből. A vizsgálat megállapította, hogy a leánygimnáziumtól 800 méternyire levő tűzőrlaktanya udvaráról jött a lövedék. Egyszer már előfordul ilyesmi, de nem az előadási idő alatt. A gyakorlóteret most magas, sűrűfonású drótteritéssel fogják elzárni.

SPORTHIREK

Január hó 26—27. napján Debrecenben lesz a Vasutas Birkozó Bajnokság.

Hatalmas érdeklődés előzi már most meg a január 26. és 27. napjain Debrecenben eldöntésre kerülő Országos Vasutas Birkókó Bajnokságokat, amelyeket a Vasutas Liga megbizásából a Debreceni Vasutas Sport Club rendez meg. A verseny érdekességét fogja növeln' az, hogy a fővárosi vasutas egyesületek a Vidéki Vándordijért fognak küzdeni, úgy hogy egy verseny keretében két verseny fog lebonyolittatni. A verseny érdekességét fogja még az is biztositani, hogy súlycsoportonként minden egyesület csak egy versenyzőt indithat és igy állandóan jobbnál, jobb birkózók fognak a szőnyegen küzdeni és ezáltal megvan akadályozva az, hogy a verseny unalmassá váljon és ne lehesser annak végét kivárni. A Debrecen' Vasutas Sport Club hatalmas rendezőgárdája már most megtesz mindent a verseny sikere érdekében. A rendezőgárda élén álló Tóth Ferenc főmérnök a birkózószakosztály elnöke és Faulvetther József szakosztályi előadó kezeibe futnak össze a rendezési munkálatok összes szálai, akiknek működése a biztos, sima verseny gördülékeny verseny lefolyását biztosiják A verseny előmérkőzései 26-án, este 8 órakor kezdődnek a Vagongyár disztermében, még az elődöntő és döntő küzdelmek 27-én az Arany Bika disztermében kerülnek lebonyolitásra.

KÖZGAZDASÁG

A fővárosi malmok egy pengővel leszállitották a liszt árát.

A fővárosi malmok egy pengővel mérsékelték a liszt árát. Az árcsökkenés minden tipusu lisztre kiterjed. A gabonatőzsdén, ahol délután terjedt el a hire a mérséklésnek, legfeljebb azon csodálkoztak, hogy a malmok nem előbb határozták el a lisztárak redukcióját. Az uj ármegállapitás alapján a nagymalmoknál a nullás liszt 37.50, a kettes 35.50, a hatos liszt pedig 28 pengő.

A lisztre ezidőszerint olyan kevés vevő van, hogy abban az esetben, ha nagyobb tételekre akadnak reflektánsok, még az emlitett áraknál olcsóbban is teljesittetnek eladásokat a malmok.

Terménytőzsde.

A budapesti árutőzsde mai hivatalos árfolyamai: Búza tiszavidéki 77 kg-os 23.70—23.85, 78 kg-os 23.95—24.10, 79 kg-os 24.20—24.30, 80 kg-os 24.30—24.40, felsőtiszai 77 kg-os 23.55—23.70, 78 kg-os 23.80—23.95, 79 kg-os 24.00—24.10, 80 kg-os 24.10—24.20, Jelérmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 23.30—23.45, 78 kg-os 23.55—23.70, 79 kg-os 23.80—23.95, 80 kg-os 23.90—24.05, pestvidéki 77 kg-os 23.35—23.50, 78 kg-os 23.60—23.75, 79 kg-os 23.85—24.00, 80 kg-os 23.95—24.10.

Rozs pestvidéki 21.75—21.85, közép 24.25—21.85. Árpa Ia 24.75—25.25, közép 24.25—24.75, sörárpa felvidéki 26.50—27.00, egyéb 26.00—26.50. Köles 25.00—25.50. Repce 45.50—46.50 Zab Ia 24.25—24.50, közép 23.50—24.00. Tengeri tiszai 26.40—26.50, egyéb 25.50—25.75. Korpa 18.50—18.75. Lucerna 140—165. Lóhere 170—190, aranyás 150—160.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza márciusra 24.24, 24.30, 24.20, 24.18, 24.28, 24.30, 24.24, 2430, 24.24, zárlat 24.24—24.26, májusra 25.10, 25.18, 25.08, 25.00, 25.16, 25.08, 25.16, 25.06, 25.10, zárlat 25.10—15.12, októberre 25.54, 25.52, 25.60, 25.50, 25.62, 25.54, 25.50, 25.62, zárlat 25.58—25.60.

Rozs márciusra 22.80, 2290, 22.92, 22.88, 22.94, 22.88, zárlat 22.88—22.90 májusra 23.70, 23.66, 23.62, 23.72, 23.66, 23.70, 23.72, 23.68, zárlat 23.68—23.70, októberre 23.52, 23.50, 23.42, 23.40, zárlat 23.42—23.44.

Tengeri májusra 2806, 28.04, 28.10, 28.06, 28.10, 28.04, 28.16, zárlat 28.16 28.20, júliusra 28.04, 28.00, 27.94 28.00, 28.02, 28.12, zárlat 28.12—18.14.

Debreceni terméný- és takarmányvásár.

A terményvásárban a felhozatal körülbelül 30—40 szekér volt. Amíg a takarmánymagvak árai a magas árfolyamot mindig megtartják, a búza és a rozs ára mindinkább esik. Az árak: Búza 22—23, rozs 19—20, árpa 25—26, zab 25—26, tengeri 25—26 pengő mázsája.

A takarmányvásárban a felhozatal nagy volt, körülbelül 200 szekérrel lehetett, a vásár csak 9 óra után kezdődött meg és eltartott körülbelül 4 óráig, a felhozott áruk mind elkeltek. Az árak: Lucerna 19—21, lóhere 16—17, széna 8—16 bükköny 8—13, takarmányrépa 2.50—3.20, cukorrépa 4—4.50, tökmag 42—50, szalma 2.50—3 pengő métermázsánkint.

Debreceni fapiaci jelentések.

A hideg idő beállitával a fapiacon is megélénkült a forgalom, különösen a vágott akácfában van nagy kinálat, de a tuskófa is nagy mennyiségben van képviselve. Az árak: Vágott akácfa 3.60—4 P métermázsája, a tuskófa 6—12 P szekerenként, culápnak való és haszonfa 12—20 pengő szekerenként. A vásárban naponta ebből a hazai fából körülbelül 15—20 szekér felhozatal volt és a vásárlóközönség figyelmét felhívjuk ezúttal ennek a jó tüzelőfának a pártolására, ez ugyanis magyar termék és az a kis pénz is, amit a közönség ezért kiad a magyar termelők kezében marad, ak' azt rövidesen viszszadja a magyar közgazdaságnak.

VÁSÁROK JEGYZÉKE.

Állat- és kirakodóvásárok:

Január 11-én: Derecske. Állatvásár: Mezőberény.

Január 12-én: Kirakodóvásár: Mezőberény. Állatvásár: Hódmező vásárhely. Sertésvásár: Kistelek, Debrecen.

Január 13-án: Cegléd. Kistelek (sertésvásár nincs). Ló- és kirakodó vásár: Debrecen. Kirakodó vásár: Hódmezővásárhely.

Január 14-én: Apc, Dombrád, Egyek, Győr, Jászladány, Rétság, Szany, Szob, Verpelét. Állatvásár: Dévaványa, Ócsa, Székesfehérvár. Kirakodóvásár: Ózd.

Január 15-én: Sertés és kirakodó vásár: Borsodnádasd. Kirakodóvásár: Dévaványa.

Január 16-án: Balatonfüred, Szerencs.

Január 17-én: Szabadszentkirály (sertésvásár nincs.)

VALUTÁK.

Angol font	27.85
Belga frank	79.82
Cseh korona	17.—
Dán korona	153.15
Dinár	10.02
Dollár	572.50
Francia frank	22.65
Holland forint	230.55
Lengyel zloty	64.40
Lei	3.47
Lira	30.10
Német márka	136.57
Norvég korona	153.10
Osztrák schilling	80.75
Spanyol pezeta	93.85
Svájci frank	110.47
Svéd korona	153.60

Bámulatos hatású arcszépitő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — — — — 1 P
Hozzávaló Fáy szappar szintén 1 P

Kapha.ó:

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszertárában Debrecen, a Szinház mellett.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1., Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZANTÚLI HIRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágositást a 7-88. telefonszámunk alatt kaphat.

Levelezés

Sándor
jeligére levél van, kérem átvenni. xx

Állási kereső férfiak

Soffőri
állást keres feltétlen megbizható fiatal ember személy vagy máskocsira. Címem: Deák Gyula, Kisujszállás, — Mester ucca 9. sz. 1540

300 pengővel
honorálom, ki megfelelő álláshoz juttat. „Kereskedelmi érettségi" jeligére a kiadóba. — 1443

Betöltendő állás férfiak részére

Nyugdijasok!
Jelentkezzenek a Phönix biztositónál, Simonffy u. 1., hol fixfizetéses pompás mellékkeresetre tehetnek szert. Nyugdijas vasutasok, altisztek különösen előnyben részesülnek. 1479

Betöltendő állás nők részére

Megbizható
ügyes takarítónőt keresek reggel 8-tól 1—1½ órára. Jelentkezés: Király u. 5. I. d. u. 2 órakor tanárnőnél. 1330

Perfekt
gyors- és gépirónőt keresztényt fölveszek. — Cim a kiadóban. 1570

Bejáróleány
kerestetik, Hunyadi u. 8. szám, keresztépület. 1567

Egy
bejárónőt fölvesz özv. Oroszné, Timár u. 5. 1560

Ügyes
elárusitónő jómenetelü kenyérüzlethe óvadékkal felvételik. Csapó u. 105. kenyérüzlet. 1562

Egy
mindenes főzőnő Budapestre keresletik. Érdeklődni Katz, Piac u. 43. 1557

Ajánlat

Angol, francia, német anyanyelvü diplomás tanerők tanítanak a dr. Fejes Nyelviskolában, József kir. herceg u. 12 szám. 1030

Káposzta,
savanyított, gyalult és fejes kapható Deutsch féle üzletekben. 16a

Sikerült
egyik legkiválóbb pesti férfi hölgyfodrászt — Debrecenbe lekötni. Páratlanul szolid, olcsó árak mellett áll a hölgyközönség rendelkezésére a Carola Hölgyfodrász és Manicur Salonban, Iparkamara épület. Iskolás gyermekeknek 50 fillér hajvágás. 1837

Berentei
salgótarjáni, tatai tojás brikett, szalon porosz szén és bánya koksz — legolcsóbban, II. tüzifa 3.60 P. Felvágva, szállítva Grünfeldnél, Csapó u. 16. Telefon 982. 6a

I. rendü
tüzelőanyag beszerzés úgy porosz, mint hazai szenekben, valamint aprított tüzifában Háv Károly és Fia cégnél. József kir. herceg utca 38. Iroda telefon: 276. Raktári telefon 15.52. 44 a

30 fillér
jóminőségü búzakenyérliszt, Horváth lisztraktárában, Dégen feld-tér 1. szám. Friss tengeri liszt állandóan kapható. Fűszeráruk disznóöléshez legolcsóbban kaphatók. 1999

Hó- és sárcipőjavitások
felelősség mellett készülnek. Villanyerőre berendezett üzemben Szandet, Deák Ferenc utca 21. sz. 21-a

Már
most szerezze be női kalapszükségletét Átalakításokat gyorsan eszközöl — „Bubi" kalapszalon, — Csapónál 65 sz. 25a.

Heneszek,
diványok, matracok legolcsóbban kaphatók, javításokat elvállal — Batthyány utca 7. Novák György kárpitos. Tanuló felvételik. 38a

Varrógépek
javítását — bármilyen rendszerüt — szakszerüen készíti Nagy müszerész, Simonffy utca 16. Telefon 6 63. 11a

Figyelem!
A mai naptól férfi cipő talpalás 3.50, női 3 P. Fejelés 8 P-től prima anyagból készül. Czicző János, Piac u. 63. 42 a

IRÓGÉPELNI
megtanulhat, saját munkáját végezheti, irógépet kölcsön kaphat. Olcsó árak. Domb u. 17. 1012

PATKÁNYT, EGERET, poloskát, svábbogarat azonnal írthat törvényesen védett kiváló minőségü irtószerrel. Nagyon olcsón kapható Stern festéküzletében, Piac u. 10. szám, Bikával szemben. Saját érdekében győződjön meg.

Berentei szén
porosz szén, koksz, tüzifa felaprítva legolcsóbb napi árban — Schwartz, Agárdi u. 6. Telefon 12—04. 1472

A legolcsóbb
tüzelőanyag, szagtalan kő- és salakmentes Berentei szén, mely a borsodi szenek között a legjobb házi tüzelésre. Kapható házhoz szállítva is, Gabányi Sándor utóda cégnél, Csapó utca 28. szám. Telefon 4—49. sz. 13a

Hó- és sárcipőt
legtökéletesebben javít Orbán gummiüzem, — Piac utca 9. sz. kapu alatt. 24a

Házi koszt
kitünő 80 fillértől 1.40 fillérig. Bentétkezésre és kihordásra kapható. Kut utca hatvankettő. 1-a

Halló! Halló!
Már megjött a tavaszi ujdonság, selyem kalapok 5 pengő, filc szalaggal 6. selyem, vagy filccel kombinálva 7. divat szalma tokok 8. minden színben. Alakitás 3 pengő, Csapó u. 47. szám. „Anny" kalapszalon. 50-a

Tölgyfa,
bükkfa, felvágva, házhoz szállítva, porosz kőszén legolcsóbban megrendelhető. Telefon 15—18 Varga utca 11. szám. 1492

Hó-
és sárcipő javitást a legolcsóbban és a legjobban készít Bodnár, Csapó utca 68. 21a

Ugorka
savanyu, vizes, kimérve és 5 literes üvegekben a legolcsóbban beszerezhető Lindenfeldnél, Dégenfeld-tér. Telefon 79. 43a

Bőrgarnitúrák,
berzsely fotelek legolcsóbban Szabó József kárpitos, Varga utca 1. szám. 7a

Gyakorlott
tanitónő elemisták, polgáristák magán oktatását vállalja. Szent Anna u. 19. 1554

Soffőr-
vizsgára szakszerüen mühelygyakorlattal — csak Kiss gépmühely 18 év óta fennálló soffőriskolája készít elő. Ha hivatásos soffőr akar lenni, csakis mühelygyakorlattal tanuljon. Erzsébet utca 20. Telefon 901. 33a

Párisi
modellap után készülnek a legelegánsabb estélyi és báli ruhák ujdonságai legolcsóbb árban. Kabát bunda, köpeny 15, ruhák 7—8 pengőtől. Minél előbb rendeljék meg, ameddig ebben az árban készülhetnek Bálint Margit női divat szalonjában. Hunyadi utca 18. szám.

Ügyvédi
iroda részére kétszobás helyiséget keresek, lehetőleg Piac, Hunyadi, Deák Ferenc uccai részen. Ajánlatot ármegjelölésével „Ügyvédi iroda" jeligére kiadóba kérek. 1559

Kereslet

Huszezer pengőt
keresek tizszeres tehermentes ingatlan fedezettel pár évre. Cim a kiadóban. 1192

Keresek
ötszáz pengő kölcsönt rövidebb időre magas kamatot fizetek. Címet „Biztos pénz" jeligére kérem a kiadóba leadni. 1563

Apróhirdetést
feladóknak
JANUAR
HÓNAPBAN
50 órát és 100 darab színházjegyet osztunk ki.

A mai napon apróhirdetés feladása alkalmából jutalmat kaptak a következők:

Órát kaptak:

Zsebórát:

1538 számu apróhirdetésre: Dobák Mihály, Méliusz-tér 7

Színházjegyeket kaptak:

1551 1553 1563 1568

számu apróhirdetés feladói.

Jutalom osztás minden nap!

Órajavitások
darabja két pengőtől, jótállással. Ékszerek készitése, javitása ,óraüzem, Csapó utca 12. szám. Cimre kérem ügyelni. 1560

Csillárokat
gyárt, legolcsóbb árban elad, alakitást és uj színezést vállal: Földvári, Széchenyi utca 5. szám.

Lakás kereslet

Gyermektelen
házaspár egyszoba, s konyhát keres. Ajánlatokat „Szoba, konyha lakás" jeligére a kiadóba kérek. x

Ezer,
ezerötszáz pengő privát kölcsönt keresek. Értesitést „Kölcsön" jeligére a kiadóba kérek. — Személyesen megjelenek. (x)

Kútszivattyu
jókarban levő szivónyomó kútszivattyút keresek megvételre. — Homok utca 31. szám, 2-ik ajtó. (p.)

Társat
keresek, de csak hentes és mészáros lehet. Egy különösen jó forgalmu helyen házépités céljából. Értekezni lehet mindennap d. u. 2 órától Késes u. 56. özv. Dávidnénál. 1542

Kiadó lakás

2 szoba,
fürdőszoba mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Batthyány ucca 10. 1546

Két
modern szoba előszobával kiadó. Némethné, Csapó ucca 26. 1470

Kiadó
azonalra két udvari szoba, konyha, speiz, fáskamara, Csapó ucca 69. szám. 1495

Butorozott szoba

Butorozott
szoba kiadó. Miklós u. 36. 1558

Butorozott
légfütéses uccai szoba 2—3 személynek kiadó Bika bérház, mozi udvar, félemelet 6. 1548

Kiadó
bútorozott szoba, nőnek, vagy férfinek kiadó, Bercsényi ucca 37. szám. 1533

Butorozott
szoba kiadó. Gyermekágy fehér zománcos eladó. Darabos ucca u. 61. 1508

Szolid
jobb nőnek butorozott szobát, esetleg mint lakótárs is lehet intelligens lánnyal. Hatvan ucca 36. keresztépület. xx

Üzlet, mühely, raktár

Üzlethelyiség
Csapó ucca 41. szám, (Rákóczi uccával szemben) kiadó. Értekezni lehet kizárólag a tulajdonossal, Szent Anna ucca 7. szám. 1566

Üzlethelyiség
január 15-re kiadó. Értekezni lehet: Korona vendéglőben, Csapó u. 17. szám. 1549

Üzlethelyiség
forgalmas helyen kiadó. Érdeklődni Hatvan u. 1. I. em. ügyvédi iroda. 1509

Bocskay ucca 75. sz.
alatti ház a nagyállomással szemben italmérési joggal azonnal eladó. Értekezni lehet Hajdunánáson a fenti szám alatt tulajdonossal. 1519

Eladó ingóság

Kitünő
régi Tanczer mesterhegedü eladó. Cim a kiadóban. 1555

Egy
uj komplett füszerberendezés eladó. Berger festéküzlet, Csapó u. 16. 1556

Cimbalom,
massziv, jóhangu eladó Cj ma kiadóban. 1545

Széna eladó
a Halápon cca 200 q. anya és három boglya sarju. Érdeklődni Hajnal ucca 11. szám, — Csuka Mihály. 1544

Üvegezett
zárt hintó, jutányos áron eladó, Debreceni Mükőgyár, Fürdő ucca 2. szám. 1-a

Eladó
használt hálószobabutor és nagy ebédlőasztal, 2 szekrény, székek. Timár ucca 20. szám. xx

Gázkályha
eladó. Megtekinthető Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Piac ucca 7.

Eladó
polituros szobaberendezés. Megtekinthető 1—3-ig vasárnap egész nap. Szepességi ucca 35. Vacháné. 7-a

Eladó ház

Eladó
Nyil ucca 65. számu ház. — Értekezni lehet Nyil ucca 25. szám, II-ik ajtó. (v)

Basahalom ucca 21.
számu 1091 négyszögöl területü ingatlan, esetleg 2 darabban is, nagyon kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8. sz. 12a

Miklós uccán
ötszobás családiház, minden modern kényelemmel, nagy kerttel, eladó. Felvilágositást ad dr Sebestyén ügyvéd, Piac ucca 49. 41-a

Eladó föld

300 négyszögöl
föld házhelynek eladó, kedvező fizetési feltételek mellett. Kishegyesi út 38. Értekezni lehet Nyil ucca 77. 1568

Konyhakertészetre
kiválóan alkalmas Vargakerti 3600 négyszögöl termő föld parcellákban is eladó. Miklós u. 7. 1561

Eladó állatok

Német
vizsla faj, nyolc hónapos, eladó. Szent Anna ucca 36. kapu alatt jobbra. 1551

Eladó
kötélverő szerszám és drb. kövér sertés, Honvéd ucca 9f. 1553

Eladó
1 patkányfogó farkas kutya. Szondi ucca 6. utolsó lakás. 1550

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — A „TISZANTULI HIRLAP KONYV- ÉS LAPKIADÓ RT." kiadása és rotációs nyomása